Τὸ φύλλον μετὰ 40 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 50

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρέχον εἰς τὴν χώραν ὑμῶν ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀναγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ		
	Ἐσωτερικοῦ	Ἐξωτερικοῦ
Ἐτησία	δρ. 16.—	δρ. 25.—
Ἑξάμηνος . . .	» 8,50	» 13.—
Τρίμηνος . . .	» 4,50	» 7.—

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΟ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Κδριπίδου ἀρ. 88 παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'. — Τόμος 29ος | *Ἐν Ἀθήναις, 25 Δεκεμβρίου 1921* | *Ἔτος 44ον. Ἀριθ. 4*

Η ΠΡΩΤΗ ΤΥΨΗ

[Χριστουγεννιάτικο διήγημα]

ΟΤΑΝ ἤμουν ἕξη χρονῶν, δὲν παραπήγαινα στὸν κόσμο. Εἶχα ὅμως μιὰ πολὺ ὤμορφη ναυτικὴ φορεσιά, ἀπὸ μπλὲ βελοῦδο, μὲ χρυσᾶ κουμπιά, μὲ χρυσὲς ἀγκυρίτσες καὶ μ' ἄσπρη μεταξωτὴ τράχηλιά. Τί καλὰ νὰ τὴ φοροῦσα! Μὰ δὲν παρουσιαζόταν εὐκαιρία γιὰ τόσο λοῦσο. Κι' ἡ ὤμορφη φορεσιά, διπλωμένη στὸ χάρτινό της κουτί, κοιμώταν στὸ ψηλότερο ράφι τῆς ντουλάπας, ποὺ τὴν εἶχα μεσιακὴ μὲ τὴν ἀδελφή μου τὴν Ἰωάννα.

Ἡ Ἰωάννα μὲ περνοῦσε δυὸ χρόνια. Φανταζόταν γι' αὐτὸ πὼς ἦταν κιόλα μεγάλη καὶ σεβαστή. Ἐννοεῖται, πὼς ὅταν ἤμαστε μαζύ, ὅλο μὲ πείραζε κι' ὅλο μὲ κορόϊδευε. Ἔτσι, δυστυχῶς, κάνουν πολλὰ ἀδέλφια, ποὺ εἶναι μολοντοῦτο ἀγαπημένα...

Ἄξαφνα, μιὰ μέρα τοῦ Δεκέμβρη, ἔλαβα ἕνα γράμμα. Ἄλλο ἕνα, ἀπαράλλαχτο, ἔλαβε κι' ἡ Ἰωάννα. Τὸ ἄνοιξε καὶ τὸ διάβασε δυνατά, ἀργά, γιὰ νὰ μὲ πειράξῃ ποὺ ἐγὼ δὲν ἤξερ' ἀκόμα νὰ διαβάζω ἔτσι. Ἦταν πρόσκληση γιὰ τὰ Χριστούγεννα στῆς κυρίας Βανικώ, κι' ἔλεγε:

Η ΚΥΡΙΑ ΒΑΝΙΚΩ

θὰ δεχθῇ τοὺς μικρούς της φίλους τὴν Τετάρτη, 25 Δεκεμβρίου, ὥρα 2 μ. μ.

Μαγικὴ Δυχνία — Χριστουγεννιάτικο Δένδρο.—Τσάϊ κτλ.

Ἡ κυρία Βανικώ, ποὺ δὲν τὴν ἐγνώριζα, ἦταν μιὰ γριὰ ἑβδομήντα χρονῶν, ποὺ ἐλάτρευε τὰ ξένα παιδιὰ γιατὶ δὲν εἶχε δικά της. Ἡ χαρά της ἦταν νὰ τὰ μαζεύῃ στὸ σπίτι της πέντ' ἕξη φορὲς τὸ χρόνο, νὰ τὰ φορτώνῃ δῶρα καὶ νὰ τὰ χορταίνῃ γλυκά. Αὐτὰ ἐσήμαινε ἐκεῖνο τὸ «κτλ.» τοῦ προσκλητηρίου. Καὶ πρὸ πάντων κάτι τοῦρτες καὶ κάτι πουδίγκες σὰν καμπαναριά. Τὰ παιδιὰ στομάχιαζαν, μὰ ἡ κυρία Βανικὼ τὸ καυχώταν:

— Δεκαπέντε μοῦ ἀρρώστησαν φέτο! ἔλεγε στὶς φίλες της μετὰ τὰ Χριστούγεννα ἢ τὶς Ἀποκρηές. Φανταστῆτε τί μοῦ ἔραγαν!..

«Κάνεις λάθος, μικρέ μου...» (Σελ. 26, στ. γ'.)

Ἀλλὰ φαίνεται πὼς πιὸ περίφημο κι' ἀπ' τὶς πουδίγκες της, ἦταν τὸ Χριστουγεννιάτικο Δένδρο της. Τὰ παιγνίδια ποὺ τὸ ἐστόλιζαν, ἦταν πλούσια, ἀσυνήθιστα, ἐκπληκτικά, τέτοια ποὺ μόνο μιὰ κυρία Βανικὼ μποροῦσε νὰ ξετρυπώνῃ στὰ μαγαζιὰ τοῦ Παρισιοῦ. Καὶ τόσο ἄφθονα, ὥστε τὰ παιδιὰ ἔπαιρναν ἀπὸ τρία, ἀπὸ τέσσερα, ἀπὸ πέντε! Ἀλλὰ καὶ τὸ «τσάϊ» τῶν Χριστουγέννων ἦταν κάτι τεράστιο. Τί θέλετε καὶ δὲν εἶχε κεῖνο τὸ τραπέζι! Ἴσως μόνο τὸ τσάϊ ἔλειπε. Ἢ κι' ἂν ὑπῆρχε, τὰ παιδιὰ τὸ περιφρονοῦσαν μπροστὰ στὴ σαμπάνια ποὺ ἔτρεχε ποτάμι...

Ὅταν μιλοῦσε γι' αὐτὰ ἡ Ἰωάννα, ἄνοιγε τὸ στόμα της κι' ἔδειχνε τὰ δόντια της, σὰ νὰ ἑτοιμαζόταν νὰ φάῃ ὅλο τὸ σπίτι! Ἔπειτα μοῦ ἀταριθμοῦσε ὅλα τὰ γλυκίσματα ποὺ ἐσκόπευε νὰ «χορτάσῃ». Μιὰ ὁλάκαιρη ὥρα!..

* * *

Τελοσπάντων ἔφθασε ἡ μεγάλη ἡμέρα. Ἡ ναυτική μου φορεσιὰ κατέβηκε ἀπὸ τὰ ὕψη τῆς ντουλάπας. Μ' ἔλουσαν, μ' ἐχτένισαν, μὲ κατσάρωσαν, μὲ βούρτσισαν καὶ μὲ γύρισαν ἀπ' ὅλες τὶς μεριὲς γιὰ νὰ μὲ κοιτάξουν. Δεκαπέντε φορὲς κοιτάχθηκα κι' ἐγὼ στὸν καθρέφτη. Ἡ ὤμορφή μου φορεσιὰ μὲ στένευε λιγάκι, ἀλλὰ γιαὐτὸ δὲν καμάρωνα λιγώτερο.

Μὰ κι' ἡ Ἰωάννα ὠμορφοστολίσθηκε. Ἔβαλε ἕνα φόρεμα μπλὲ σὰν τὸ δικό μου, πολὺ ἀνοιχτότερο ὅμως καὶ στολισμένο μὲ δαντέλλες. Ἔχωσε τὰ χέρια της,—ὅλο μελανιὲς συνήθως καὶ χιονίστρες,—σὲ κάτι μακριὰ γάντια, καὶ κοίταζε ἴσια μπροστά της, χωρὶς νὰ γυρίζῃ τὸ κεφάλι, γιὰ νὰ μὴ χαλάσῃ ἡ πολύπλοκη κτενισιά της.

Μοῦ ἔδωσε τὸ χέρι της καὶ μπήκαμε στὴ σάλα μαζί. Ἤμουν κατακόκκινος ἀπὸ τὴ ντροπή μου καὶ συγχρόνως εἶχα κι' ἕνα φόβο ποὺ δὲν μάφισε νὰ κλ-

σθανθῶ πολύτὴν πρωτογνώριστη χαρά.

Ἡ σάλα ἦταν γεμάτη παιδιά, ποὺ φλυαροῦσαν, γελοῦσαν, φώναζαν καὶ τριγύριζαν σὰν κλωσσοπούλια τὴν οἰκοδέσποινα. Ὅλα σχεδὸν μοῦ ἦταν ἄγνωστα. Ἡ Ἰωάννα μοῦ ἄφησε τὸ χέρι κι' ἔτρεξε νὰ βρῇ τὶς φίλες της καὶ τὶς συμμαθήτριές της. Ἡ μαμμὰ εἶχε χωθῇ μέσα στὶς ἄλλες μαμμάδες. Κι' ἐγὼ ἔμεινα μονάχος μου, σὰ χαμένος στὸ πλῆθος.

Σὲ λίγο μὲ τριγύρισαν μερικὰ παιδιὰ τῆς ἡλικίας μου ποὺ μὲ κοίταζαν χωρὶς νὰ μιλοῦν. Ἄλλα ἦταν ντυμένα σχεδὸν σὰν καὶ μένα, μὲ πλούσια φορέματα ποὺ κάπως τὰ στενοχωροῦσαν. Ἄλλα πάλι φοροῦσαν στολὲς γρεναδιέρων, ἱσπανῶν ταυρομάχων, ἱπποτῶν καὶ καθεξῆς.

Ἕν' ἀπὸ τὰ παιδιά, ποὺ ἦταν πολὺ ψηλὸ καὶ φοροῦσε κόκκινη στολὴ Ἄγγλου στρατιώτη, μ' ἐπλησίασε καὶ μὲ ρώτησε πῶς μὲ λένε. Τὸ ἀνάστημά του καὶ τὸ λοφίο του μ' ἐτρόμαζαν. Τοῦ εἶπα ὅμως τὸνομά μου. Κι' ἐκεῖνο τότε, μὲ πολλὴ συγκατάβαση, μ' ἐπληροφόρησε πῶς σὲ λίγο θὰ περνούσαμε σ' ἄλλο σαλόνι, ὅπου θὰ βλέπαμε Μαγικὴ Δυχνία.

Πραγματικῶς, ὕστερ' ἀπὸ πέντε λεπτά, μᾶς ἔμπασαν σ' ἕνα μεγάλο σκοτεινὸ δωμάτιο, ὅπου μόλις διακρίναμε ἕν' ἄσπρο πανὶ καὶ δυὸ μακρυὲς σειρὲς σκαμνιὰ ἀπὸ κάκκινο βελοῦδο. Ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ κάθησαν τὰ γόρια κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη τὰ κορίτσια. Σιωπή, κανένας δὲ μιλοῦσε. Καὶ τὸ θέαμα ἄρχισε.

Μᾶς ἔδειξαν σ' ἕνα πλῆθος εἰκόνες τὸν Ἀλαδίνο, τὴ Σταχτοπούτα, τὴ Γενεβιέβη κι' ἄλλα τέτοια παραμύθια. Μερικὰ τὰ ἤξερα. Ἄλλα ὅμως, σὰν τὸν Κυανοπώγωνα, τὰ ἔβλεπα πρώτη φορὰ καὶ φοβόμουν ὄχι λίγο... Ἐπιτέλους ἄναψαν τὰ ἠλεκτρικά, ξανάρτχισαν οἱ ὁμιλίες κι' ἡ κυρία Βανικώ, μὲ τὶς δυὸ ἀνιψιές της, ποὺ ἦταν μεγάλα κορίτσια, μᾶς ἔμπασαν στὴν τραπεζαρία.

Ἀ, τὶ τραπεζαρία! Κανεὶς μας δὲν εἶχε ξαναΐδῃ τέτοιο θέαμα. Μόνο μιὰ κυρία Βανικὼ μποροῦσε νὰ κάμῃ ἕνα τόσο θαυμάσιο Χριστουγεννιάτικο Δένδρο!

Φανταστῆτε ἕν' ἀληθινὸ ἔλατο, μέσα σὲ μιὰ πελώρια γλάστρα, μὲ χοντρὸ κορμό, μὲ μεγάλους κλώνους καὶ μ' ἕνα πλῆθος πράσινες βελόνες, ποὺ πρῶτα σχημάτιζε σὰν ἕνα θόλο κι' ἔπειτα, ἴσιο καὶ λεπτό, ἀνέβαινε ὡς τὸ ταβάνι. Τὸ δένδρο αὐτὸ ἦταν στολισμένο μὲ κεράκια ρόζ, μὲ χάρτινα φαναράκια, ὅλα ἀναμμένα, μὲ στιλπνὲς μπαλίτσες, καὶ κατάφορτο ἀπὸ λογιῶν-λογιῶν παιγνίδια, ἄλλα τυλιγμένα σ' ἀσημόχαρτα, κι' ἄλλα ἁπλῶς κρεμασμένα στοὺς κλώνους μὲ κορδελίτσες πολύχρωμες.

Μείναμε ἄφωνοι, ἐκστατικοὶ μπροστὰ στὸ θαυμάσιο αὐτὸ Δένδρο! Ἔπειτα χειροκροτήσαμε ὅλοι μαζί. Ἡ κυρία Βανικώ, γελαστή, μᾶς ἐπλησίασε, ἀκολουθούμενη ἀπὸ τὶς ἀνιψιές της ποὺ κρατοῦσαν δυὸ σακκούλια. Ἕνα-ἕνα, τὰ παιδιὰ χώναμε τὸ χέρι μας, παίρναμε ἕνα ἀριθμὸ καὶ περιμέναμε. Ὅλα τὰ παιγνίδια τοῦ Δένδρου εἶχαν ἀπὸ ἕνα χαρτάκι, ὅπου ἦταν γραμμένος ἕνας ἀριθμός. Φώναζαν τὸν ἀριθμὸ κάθε παιχνιδιοῦ κι' ὅποιο παιδὶ τὸν εἶχε στὸ χέρι του, τὸ κέρδιζε ὅπως στὸ Ἀσχεῖο.

Στὴν ἀρχὴ μοῦ ἔλαχε ἔτσι ἕνα ὡραῖο φλαουτάκι, ἔπειτα ἕνα καρροτσάκι, ἔπειτα ἕνας σιδηρόδρομος. Ἡ Ἰωάννα κέρδισε μιὰ ὡραία κούκλα, ἕνα κουτὶ μὲ χαλκομανίες κι' ἕνα καλαθάκι ἀπὸ λυγαριὰ ντυμένο μὲ σοῦρανὶ μεταξωτό. Ἤμουν καταγοητευμένος, δὲν φοβόμουν πιὰ καθόλου κι' ἐπλησίαζα ὁλοένα τὸ Δένδρο γιὰ νὰ βλέπω καλύτερα τὰ παιχνίδια.

Ὅλα μοῦ ἄρεσαν καὶ ὅλα τὰ ἤθελα. Ἀλλὰ ἦταν κι' ἕνα ποὺ μοῦ ἄρεσε περισσότερο ἀπ' ὅλα. Τὸ κοίταζα ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας καὶ δὲν μποροῦσα νὰ ξεκολλήσω τὰ μάτια μου ἀπὸ πάνω του: Ἦταν ἕνα πιστολάκι δίκαννο, μὲ δυὸ σκανδάλες, ποὺ τέτοιο δὲν εἶχα ἰδῇ ποτέ. Στὸ γαλάζιο χαρτάκι του διέκρινα καλὰ τὸν ἀριθμὸ 99.

Δὲν ἤξερα νὰ διαβάζω παρὰ τοὺς ἀριθμούς, μὰ δὲν ἔκανα λάθος ποτέ. Ἦταν πραγματικῶς 99.

Ἀχ, τὶ καλὰ ἄν, στὸν ἄλλο γύρο, ἔπεφτε σὲ μένα αὐτὸς ὁ ἀριθμός! Θὰ κέρδιζα τὸ πιστολάκι!

Ἡ κυρία Βανικὼ ἐξακολουθοῦσε νὰ γυρίζῃ καὶ νὰ μοιράζῃ ἀριθμούς. Ἦλθε καὶ σὲ μένα καὶ μοῦ ἔτεινε τὸ σακκούλι της. Ἔκλεισα τὰ μάτια, ἔχωσα τὸ χέρι μου καὶ τὸ ἔβγαλα πάλι, κρατῶντας ἕνα στρογγυλὸ ξυλαράκι ποὺ δὲν τόλμοῦσα νὰ τὸ κοιτάξω. Ἄξαφνα τἀποφάσισα. Δὲν μποροῦσε νὰ μὲ εἴχ' εὐνοήσει ἡ τύχη; Ἄνοιξα τὸ χέρι μου καὶ τὸ εἶδα: Ἦταν 38!

Δὲν ἔπρεπε νἀπελπισθῶ. Τὸ 99 μποροῦσε νὰ μοῦ πέσῃ στὸν ἄλλο γύρο. Κι' ὅμως ἀπελπίσθηκα καὶ λυπήθηκα πολύ.

Ἐπλησίασα τὴν Ἰωάννα καὶ τὴ ρώτησα τὶ ἀριθμὸς τῆς εἶχε πέσει.

—Νά, μοῦ εἶπε μ' ἀδιαφορία, ἀνοίγοντας τὸ χέρι της.

Ἄχ, Θεούλη μου!... Ἦταν ὁ ἀριθμὸς 99!...

***

Τὴν ἤξερα καλὰ τὴν ἀδελφή μου. Τὸ δίκαννο πιστόλι δὲν θὰ τῶθελε καθόλου. Ἂν τῆς ζητοῦσα ὅμως τὸν ἀριθμό της, δὲν θὰ μοῦ τὸν ἔδινε ποτέ...

Ἀπομακρύνθηκα χωρὶς λέξη. Μοῦ ἐρχόταν νὰ κλάψω. Ἔπειτα κοίταξα τὸ Δένδρο. Ἡ διανομὴ ἐξακολουθοῦσε. Ἡ ἴδια ἡ κυρία Βανικώ, ἀνεβασμένη 'ς ἕνα μεγάλο σκαμνί, ξεκρεμοῦσε τὰ παιχνίδια, ποὺ μᾶς τὰ μοίραζαν κατόπι οἱ ἀνιψιές της.

Ἡ Ἰωάννα, ἐκεῖ κοντά, φλυαροῦσε μὲ μιὰ φιλενάδα της. Δὲν κρατοῦσε πιὰ τὸν ἀριθμό της. Γιὰ νὰ χειρονομῇ πιὸ ἐλεύθερα, τὸν εἶχε βάλει στὸ καλαθάκι της, ποὺ τῶβλεπα ἐκεῖ κρεμασμένο στὸ μπράτσο της, σχεδὸν μέσ' στὴ μύτη μου.

Τὸ 38 μοῦ ἔκαιγε τώρα τὸ χέρι. Μοῦ ἐρχόταν νὰ τὸ πετάξω χάμω... Ἄχ, γιατὶ νὰ εἶναι ἔτσι ὡραῖο τὸ πιστολάκι, ποὺ δὲν θὰ γινόταν δικό μου; Καὶ καθὼς κουνοῦσε τὰ χέρια της ἡ Ἰωάννα, κουνιόταν καὶ τὸ 99 μέσα στὸ καλαθάκι, λὲς καὶ μὲ κορόϊδευε.

Μποροῦσα νὰ τὸ ἀγγίξω, χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ ἡ Ἰωάννα.

Ἄπλωσα τὸ χέρι μου, τὸ τράβηξα, τὸ ξανάπλωσα... Ἔφυγα καὶ ξαναγύρισα... Ξαναγύρισα σὰν τὴ γάτα... Ἔχωσα τὸ χέρι μου στὸ καλαθάκι, πῆρα τὸ 99 κι' ἄφησα στὴ θέση του τὸ 38 μ' ἐπιτηδειότητα λωποδύτη.

Ἔκαμα ἄσχημα, πολὺ ἄσχημα, φριχτά!... Δὲν μπορῶ νὰ τὸ συλλογιέμαι σήμερα χωρὶς μιὰ μεγάλη τύψη. Ἀλλά,—καὶ τὸμολογῶ μὲ ντροπή,—ὅταν ἔκαμα τὴν κακὴ αὐτὴ πράξη, χάρηκα καὶ δὲν συλλογίσθηκα ἄλλο, παρὰ πῶς σὲ λίγο θὰ εἶχα τὸ πιστολάκι.

Καὶ νά! Ἡ κυρία Βανικὼ τὸ ξεκρεμᾷ τώρα καὶ φωνάζει:

—Ἀριθμὸς 99! Ποιὸς τὸν ἔχει! 99!

Ἔτρεξα μὲ τὸ ξυλαράκι ποὺ εἶχα κλέψει τῆς Ἰωάννας. Ἀλλὰ μαζὶ μὲ μένα, κι' ἕν' ἄλλο παιδί,—ἦταν ὁ ἄγγλος στρατιωτάκος,—προχώρησε στὴν κυρία Βανικώ, τῆς ἔκαμε τὸ σχῆμα καὶ τῆς παρουσίασε τὸν ἀριθμό του.

Μπᾶ! πῶς αὐτό;

Οἱ δυὸ ἀνιψιὲς γέλασαν δυνατὰ κι' ἔσκυψαν νὰ ἰδοῦν ποιὸς ἀπὸ τοὺς δυό μας εἶχε πραγματικῶς τὸ 99. Ἐπρόκυψε κάποια ἀμφιβολία... Ἄρχισαν νὰ συζητοῦν... Ἡ κυρία Βανικὼ ἔβαλε τὰ γυαλιά της... Ἔπειτα μοῦ ἔδειξε τὸν ἀριθμό μου καὶ μοῦ εἶπε γλυκά:

—Κάνεις λάθος, μικρέ μου. Δὲν εἶναι 99, εἶναι 66... Βλέπεις; Τὸ ἀστρουλάκι πρέπει νὰ εἶναι ἀπὸ κάτω. Ἀλλὰ σὺ τὸ διάβασες ἀνάποδα.

Ἀλλοίμονο, εἶχε δίκιο! Ὁ ἀριθμός μου ἦταν 66. Δὲν ἤξερα πῶς ἔπρεπε νὰ τὸν διαβάσω μὲ τὸ ἀστρουλάκι πρὸς τὰ κάτω!

Ὁ ἄγγλος στρατιώτης πῆρε μὲ χαρὰ τὸ πιστολάκι καί, φεύγοντας, μοῦ ἔρριξε μιὰ ματιὰ περιφρονητική.

Δὲν ἤξερα πιὰ ποῦ βρισκόμουν!

Καὶ τὸ χειρότερο γιὰ μένα ἦταν ποὺ ὁ ἀριθμὸς 38 κέρδιζε ἕνα θαυμάσιο παιγνίδι,—τουβλάκια κόκκινα καὶ κίτρινα, μαρμάρινες κολονίτσες, καρυδένια κουφωματάκια, γιὰ νὰ χτίζῃ κανεὶς ὁλόκληρο παλάτι,—ποὺ τὸ πῆρε τώρα ἡ Ἰωάννα, ἐνῷ ἐγώ, μὲ τὸ κλεμμένο μου 66, δὲν κέρδισα παρὰ μιὰ παλιοσφυρίχτρα!

Ἀλλὰ μόλις βγήκαμε ἔξω, τὴν πέταξα ἀπὸ τὴ φούρκα μου καὶ τὴν πάτησα. Κακόμοιρη σφυρίχτρα! Δὲν τὴ συγχωροῦσα ποὺ εἶχε ἰδῇ τὸ πρῶτο μου ἔγκημα καὶ τὴν πρώτη μου τύψη.

(Chemilly) ΠΕΤΡΟΣ ΠΥΡΓΩΤΟΣ

ΑΘΗΝΑΪ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΤΟ ΔΕΝΔΡΟ

Ἀγαπητοί μου,

ΟΥ ἔδειξαν στὸ Γραφεῖο τὴν εἰκόνα τοῦ διηγήματος, — αὐτὴν ποὺ εἴδατε στὴν πρώτη σελίδα, — καὶ μὲ ρώτησαν: «Δὲν εἶναι ὡραία νὰ τὴ βάλουμε στὸ Χριστουγεννιάτικο φύλλο; —Πολὺ ὡραία!» ἀποκρίθηκα. Καὶ πιστεύω πῶς δὲν ἔχετε ἀντίθετη γνώμη. Εἶναι πραγματικῶς ὅ,τι χρειαζόταν γιὰ σήμερα.

Κι' ὅμως! ἂν μοῦ ἔδειχναν τὴν ἴδια εἰκόνα πρὸ εἴκοσι ἐτῶν, θὰ φώναζα: «Ὄχι, νὰ μὴ τὴ βάλετε! ὡραία εἶναι, ἀλλὰ ξενική. Δείχνει τὰ φράγκικα Χριστούγεννα κι' ἐμεῖς θέλουμε ἑλληνικά!» Γιατί, ἀλήθεια, πρὸ εἴκοσι ἀκόμα ἐτῶν, τὸ Δένδρο τῶν Χριστουγέννων, αὐτὸ ποὺ παριστάνει ἡ εἰκόνα, δὲν ἦταν τόσο γνωστό, οὔτε τόσο ἀγαπημένο στὴν Ἀθήνα. Λιγοστά, μετρημένα σπίτια τὸ ἔκαναν. Καὶ μάλιστα τὰ κατηγοροῦσαν πὼς «εἰσάγουν ἔθιμα ξένα». Ἀλλὰ σήμερα δὲν ὑπάρχει σχεδὸν εὔπορο σπίτι ποὺ νὰ μὴ γιορτάζῃ αὐτὲς τὶς ἡμέρες μὲ Δένδρο. Τὸ ἔθιμο «εἰσήχθη». Μὲ τὴ διαφορὰ μόνο,—κι' εἶναι μικρὴ διαφορά,—πὼς δὲν γίνεται 'ς ὅλ' αὐτὰ τὰ σπίτια τὴν παραμονὴ ἢ ἀνήμερα τῶν Χριστουγέννων παρὰ στὰ περισσότερα τὴν Πρωτοχρονιὰ ἢ μιὰ ὁποιαδήποτε ἡμέρα ἀναμεταξύ. Καὶ τοῦτο, γιατὶ ἐμεῖς ἐδῶ τὰ δῶρα μας τὰ κάνουμε τὴν Πρωτοχρονιά. Στὰ καλὰ παιδάκια δὲν τὰ μοιράζει ὁ Μικρὸς Χριστὸς ἢ ὁ Γεροντάκος τῶν Χριστουγέννων (le Bonhomme Noël), ἀλλὰ ὁ Ἅγιος-Βασίλης ποὺ ἔρχεται ἀπὸ τὴν Καισαρεία...

Ἔτσι λοιπὸν κανένας στὴν Ἀθήνα δὲν θἀθριαχε σήμερα «ξενικὴ» τὴν ὡραία εἰκόνα, ποὺ παριστάνει ἕνα ἔλατο φορτωμένο δῶρα, μέσα 'ς ἕνα σαλόνι, ὅπου ἡ γηραιὰ οἰκοδέσποινα, βοηθούμενη ἀπὸ τὶς νέες ἀνιψιές της, τὰ μοιράζει σ' εὐτυχισμένα παιδιά. Εἶναι μιὰ σκηνὴ γνώριμη πιά, συνειθισμένη. Αὐτὲς τὶς ἡμέρες θὰ τὴν ἰδῆτε καὶ στὸ πραγματικό. Κι' ἂν δὲν θὰ σᾶς δοθῇ τέτοια εὐκαιρία,—γιατὶ τὸ ἔθιμο δὲν εἶναι πάλι τόσο γενικό,—μπορεῖτε ἐξαίρετα νὰ ἰδῆτε ὅσα χριστουγεννιάτικα ἢ πρωτοχρονιάτικα Δένδρα θέλετε... στὶς βιτρίνες τῶν μεγάλων μας ἀνθοπωλείων.

Δὲν ξέρω ἂν ὑπάρχουν ἀκόμα «πατριῶτες» ποὺ νὰ θυμώνουν, νἀγανακτοῦν, γι' αὐτὴ τὴ νοθεία τῶν ἑλληνικῶν Χριστουγέννων μὲ τὰ φράγκικα ἔθιμα. Ἐγὼ ὅμως ὁμολογῶ πὼς ἔπαψα πρὸ πολλοῦ νὰ αἰσθάνομαι τέτοια ἀγανάκτησή. Γιατὶ εἶδα κι' ἀναγνώρισα πὼς δὲν μποροῦσε νὰ γίνῃ ἀλλοιῶς. Δὲν ἔχουμε, βλέπετε, περιφραγμένο τὸ Βασίλειό μας μὲ σινικὴ τεῖχη. Εἴμαστε ἀνοιχτοὶ στὰ ρεύματα καὶ στὶς ἐπιδράσεις ποὺ μᾶς ἔρχουνται ἀπέξω. Θέλοντας καὶ μή, Ἀνατολίτες ἐμεῖς, δεχόμαστε τὸν εὐρωπαϊκὸ Πολιτισμό, ποὺ εἶναι μεγαλύτερος σήμερα κι' ἐπιβλητικώτερος. Ζοῦμε κατ' ἀνάγκη σὰν Εὐρωπαῖοι, κι' ὁλοένα περισσότερο. Μαθαίνουμε τὶς γλῶσσες τους, διαβάζουμε τὰ βιβλία τους, τρεφόμαστε μὲ τὴ σοφία τους, ντυνόμαστε μὲ τὰ φιγουρίνια τους. Φυσικώτατο λοιπὸν ἦταν, μοιραῖο, νὰ μπάσουμε καὶ μερικὰ ἔθιμά τους. Τὸ Δένδρο ἄξαφνα. Τὸ εἴδαμε ποὺ τῶκαναν ἐδῶ οἱ ξένοι. Μᾶς ἄρεσε. Καὶ σιγὰ-σιγὰ τὸ κάναμε καὶ μεῖς. Βέβαια τὸ τροποποιήσαμε λιγάκι, γιὰ νὰ ταιριάσῃ καὶ μὲ τὸ δικό μας ἔθιμο, ποὺ ἀπαιτεῖ τὸ μοίρασμα τῶν δώρων τὴν Πρωτοχρονιά. Τὸ κρατήσαμε ὅμως. Κι' ἔτσι γιὰ ὅλα. Τὰ κρατοῦμε λιγάκι τροποποιημένα.

Αὐτὸ γίνεται παντοῦ, 'ς ὅλη τὴν Ἀνατολή, καὶ τὴν Ἐγγὺς καὶ τὴν Ἄπω. Ὁ εὐρωπαϊκὸς πολιτισμός,—ὁ ἀνώτερος σήμερα στὸν κόσμο, ὅπως ἄλλη φορὰ ὁ Ἑλληνικός,—εἰσάγεται, εἰσχωρεῖ κι' ἐπιβάλλεται. Ἀφομοιώνει σιγὰ-σιγὰ τοὺς διαφόρους λαούς. Καὶ τοὺς κάνει νἀποτελοῦν σὰ μιὰ μεγάλη οἰκογένεια. Ἔ, 'ς αὐτὴ τὴν «εὐρωπαϊκὴ οἰκογένεια» μπαίνει τώρα κι' ἡ Ἑλλάδα μας. Ἀπὸ τότε ποὺ ξανάζησε μὲ τὴν ἐλευθερία, δὲν ἔπαψε νὰ συμμορφώνεται. Καὶ σήμερα, λίγο τῆς λείπει γιὰ νὰ εἶναι ἕνα Κράτος εὐρωπαϊκό. Αὐτό, νομίζω, δὲν βλάπτει καθόλου. Γιατὶ ὁ ἐθνικὸς χαρακτήρας πάντα διατηρεῖται. Ὅπως διατηρεῖται ὁ ἐθνικὸς χαρακτήρας τοῦ Ἄγγλου, τοῦ Γάλλου, τοῦ Γερμανοῦ, τοῦ Ἰταλοῦ καὶ καθεξῆς, μολονότι στὴν ἴδια «εὐρωπαϊκὴ οἰκογένεια» ἀνήκουν ὅλοι καὶ τὸ ἴδιο Χριστουγεννιάτικο Δένδρο κάνουν.

Ἕνα μόνο θὰ εὐχόμουν: Τὰ παιδιὰ τῆς μεγάλης κι' ὁμοιόμορφης αὐτῆς οἰκογένειας νὰ μὴν τρωγόνταν μεταξύ τους τόσο ἄγρια, νὰ ζοῦσαν περισσότερο ἀδελφικά, χριστιανικά, καὶ νἀποτελοῦσαν ἀληθινὰ μιὰ Ποίμνη μ' ἕνα Ποιμένα, — τὸν Χριστὸ τῆς Εἰρήνης καὶ τῆς Ἀγάπης...

Σᾶς ἀσπάζομαι, ΦΑΙΔΩΝ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

(Théophile Gautier)

Τὰ οὐράνια συνεφοντυμένα,
τὸ χιόνι ἐσκέπασε τὴ γῆ
καὶ στὸ νειογέννηχο ἡ Παρθένα
Παιδί τῆς σκύβει μὲ στοργή.

Δαυτέλλες οὔτ', οὔτε σεντόνια
δὲν τοῦ στολίζουν τὴ στρωμνή·
μόνο ἀπ' τῆς στέγης τὰ κοδρόνια
κρεμᾷ ἡ ἀρίκνη τὸ πανί.

ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΤΗΣ ΜΑΥΡΗΣ ΜΑΣΚΑΣ

[Μυθιστόρημα ὑπὸ Jules Chancel.]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'. (Συνέχεια)

—Ἀργότερα, μικρέ μου, θὰ σοῦ ἐξηγήσω πράγματα, ποὺ τώρα δὲν μπορεῖς νὰ καταλάβῃς. Ὁ ἄνθρωπος μὲ τὴ μαύρη μάσκα εἶν' ἕνας κλέφτης, ποὺ γρήγορα θὰ τὸν κλείσουν στὴ φυλακή, στὸ ἐγγυῶμαι ἐγώ. Ἀντὶ νὰ θυμᾶσαι λοιπὸν τὶς φευτιές του, ξέχασέ τες κι' ἔλα αὔριο, στὶς ἑφτὰ ἀκριβῶς, στὸ μαγαζί μου. Θ' ἀρχίσουμε σοβαρὴ ἐργασία. Ἀντίο, κυρὰ-Δυρμπάν. Φεύγω γιατὶ εἶναι πιὰ πολὺ ἀργὰ κι' ἡ κυρία μου θἀνησυχῇ.

Ἡ μητέρα τοῦ Φρέδου ἔσφιξε τὸ χέρι τοῦ καλοῦ ἀνθρώπου, ποὺ ἑτοιμαζόταν νὰ φύγῃ καὶ ψιθύρισε μόνο:

—Εὐχαριστῶ.

Καὶ ξανάπεσε γεμάτη σκέψεις στὴν καρέκλα της.

Ὁ Φρέδος ἔτρεξε κι' αὐτὸς νὰ χαιρετήσῃ τὸν καινούργιο του ἀφεντικό, τὸν ξέσκαλε ὡς τὴν πόρτα κι' ἐκεῖ σηκώθηκε στὰ νύχια καὶ τοῦπε στ' αὐτί σιγά:

—Αὔριο, κύριε Ἀζάρ!... Ἀλλὰ θὰ μοῦ ξαναδώσετε τὴν ἀσημένια μου σφυρίχτρα!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Στὸ ξυλουργεῖο.

Ὅπως εἶχε ἀποφασισθῆ τὴ νύχτα τῆς 8 Δεκεμβρίου, ὕστερα ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψη τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὴ μαύρη μάσκα, ὁ Φρέδος μπῆκε μαθητευόμενος στὸ μαγαζὶ τοῦ κ. Ἀζάρ.

Ἂν λέγαμε, πὼς ἐκεῖ βρῆκε πολὺ καλὴ ὑποδοχή, δὲ θὰ λέγαμε ἀλήθεια.

Ὁ κὺρ-Ἀζὰρ ἦταν, καθὼς ξέρουμε, ἡ ἀφρόκρεμα τῶν ἀγαθῶν ἀνθρώπων. Πλάι του ὅμως ἦταν ἡ γυναίκα του, ἡ τρομερή, ἡ στριμμένη, ἡ γκρινιάρα Μελανία Ἀζάρ.

Ὅσο κοντὸς ἦταν ὁ κὺρ-Ἀζάρ, τόσο ψηλὴ ἦταν ἡ Μελανία· ὅσο στρογγυλὸς καὶ παχὺς ἦταν αὐτός, τόσο λιγνὴ καὶ ξερακιανὴ ἦταν ἐκείνη· κι' ὅσο γλυκόλογος κι' ἀγαθὸς ἦταν αὐτός, τόσο κακιὰ κι' ἀντιπαθητικὴ ἦταν ἐκείνη.

Στὸ ἐπάνω χεῖλι της εἶχε μουστάκια, στὸ πηγούνι της εἶχε μιὰ κρεατοληὰ καὶ τόνα της μάτι τὄχε πάντα κλειστό. Ἄλλοτε τὸ δεξί, ἄλλοτε τ' ἀριστερό, μὰ τὰ δυὸ μαζὶ ποτὲ δὲν τὰ εἶχε ἀνοιχτά.

Αὐτὴ ἡ ἀπαισία γυναίκα, ποὺ ἔκανε τέτοια ἀντίθεση μὲ τὸν ἄντρα της, τὸν δειλὸ κι' εἰρηνικό, ἐξασκοῦσε ἀπάνω του μιὰν ἐξουσία τυραννικὴ κι' ἀπόλυτη. Τὸν τυραννοῦσε καὶ τὸν κακομεταχειριζόταν ἀπ' τὸ πρωὶ ὥς τὸ βραδυ κι' ἀπ' τὸ βράδυ ὥς τὸ πρωί. Παντοῦ ἀνακατευόταν, ὅλα τὰ ἐπιθεωροῦσε. Αὐτὴ τοῦ διάλεγε τὶς γραδάτες του, αὐτὴ καὶ τὰ ξύλα ἀκόμη ποὺ τοῦ χρειαζόνταν στὴ δουλειά του.

Καταλαβαίνετε τώρα, πὼς γιὰ τὸ φτωχὸ τὸν Ἀζὰρ δὲν ἦταν καὶ τόσο ἁπλὴ δουλειὰ ν' ἀναγγείλῃ στὴ γυναίκα του πὼς ἀποφάσισε νὰ πάρῃ τὸ Φρέδο μαθητευόμενο. Φυσικά, ἔκρινε περιττὸ νὰ τῆς πῇ πὼς τὸ παιδὶ ἦταν ὁ γιὸς τοῦ Δυρμπάν, τοῦ κακούργου. Μ' ὅλη αὐτὴ τὴν προφύλαξη, ἡ ἀπόφαση δὲν ἄρεσε καθόλου στὴ Μελανία.

Τί χρειζόταν ὁ καινούργιος μαθητευόμενος; Ὁ Ἰουλιανὸς δὲν ἦταν ἀρκετός;

Μὰ αὐτὴ τὴ φορὰ ὁ Ἀζὰρ δὲν ὑποχώρησε. Τοῦ χρειαζόταν ἕνας μαθητευόμενος: μόνον ἔτσι θὰ ἐξασφάλιζε γι' ἀργότερα καλοὺς τεχνίτες. Κι' ἔδειξε τόση εὐγλωττία καὶ διπλωματία, ὥστε ἡ νοικοκυρὰ πείσθηκε ἐπὶ τέλους νὰ δεχθῇ τοὐλάχιστο τὸ παιδί.

—Θὰ τὸν ἐπιβλέπω ὅμως, ἐδήλωσε, αὐτὸν τὸν καινούργιο, κι' ἂν δὲν προκόβει, ἀλλοίμονό του!

Μ' αὐτοὺς τοὺς κακοὺς οἰωνοὺς μπῆκε ὁ Φρέδος στὸ ξυλουργεῖο τῆς πλατείας Ἁγ. Μιχαήλ.

Ὡρισμένως ἡ ἐχθρικὴ συμπεριφορὰ τῆς κυρίας του, ἡ στριγγλικὴ φωνή της καὶ τὸ μάτι, τὸ τρομερὸ καὶ μονάκριβο διαβολομάτι της, θὰ εἶχαν κάνει τὸ Φρέδο νὰ τὸ σκάσῃ ἀπὸ τὴν πρώτη μέρα, ἂν μὲς στὸ σπίτι τοῦ μαραγκοῦ δὲν εἶχε βρεῖ κι' ἄλλα πρόσωπα, ποὺ γιὰ χατήρι τους ὑπόμενε τὴν ἀποκρουστικὴ Μελανία.

Ἦταν πρῶτα-πρῶτα ἡ Σεσίλη, ἡ κόρη τοῦ Ἀζάρ, ἕνα χαριτωμένο κοριτσάκι δώδεκα χρόνων, τόσο εὐγενικὸ καὶ γλυκομίλητο, ποὺ ἀποροῦσε κανεὶς πῶς μιὰ μητέρα σὰν τὴ Μελανία, μποροῦσε νὰ ἔχῃ παιδὶ τόσο ἀξιαγάπητο. Ἡ φύση ὅμως ἔχει αὐτὲς τὶς παραξενιές. Πολλὲς φορὲς στὸ πιὸ τραχὺ χῶμα φυτρώνει τὸ ὡραιότερο λουλούδι.

Ἡ Σεσίλη ἦταν πολὺ ὤμορφη καὶ

«Ἡ κυρία Ἀζὰρ ἦταν διαρκῶς ἀπὸ πάνω του...» (Σελ. 28, στ. γ')

γεμάτη χάρη. Καστανή, μὲ ἐκφραστικὰ γαλανὰ μάτια, ψηλή, λεπτή, ἐγοήτευε ἀμέσως ὅσους τὴν ἐπλησίαζαν.

Κι' ὁ Φρέδος δὲν ξέφυγε ἀπ' αὐτὴ τὴ γοητεία· κι' ἀμέσως μόλις τὴν ἐγνώρισε, στὸ τραπέζι, τὸ σπίτι τοῦ φάνηκε λιγώτερο ἄχαρο.

Τοῦ φάνηκε ὅμως θαυμάσιο τὸ σπίτι, ὅταν ὁ μαραγκὸς τοῦ παρουσίασε καὶ τὸν ἄλλο του μαθητευόμενο, τὸν Ἰουλιανὸ Μεσονύχτη.

Παράξενο ὄνομα, θὰ πῆτε: Ἰουλιανὸς Μεσονύχτης!... Μ' αὐτὸ δὲν ἦταν ὄνομα, ἦταν ἁπλούστατα παρατσούκλι. Τὸλεγαν ἔτσι τὸ παιδὶ γιατὶ τὄχαν βρεῖ τὰ μεσάνυχτα, μπρὸς στὴν πόρτα τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Μιχαήλ.

Πρὸ ἕντεκα χρόνων, κάποια γυναίκα εἶχε ἀνακαλύψει αὐτὸ τὸ παιδί, μόλις ὀλίγων μηνῶν, ἐνῷ πήγαινε στὴ νυχτερινή της δουλειά. Τὸ μωρὸ ἦταν τυλιγμένο σὲ ὡραῖα σπάργανα καί, γιὰ μόνο σημάδι γνωριστικό, εἶχ' ἕνα τετράφυλλο τριφύλλι, κεντημένο στὸ ἀριστερό του μπράτσο.

Ἡ γυναίκα ποὺ εἶχε κάμει αὐτὴ τὴν παράξενη ἀνακάλυψη, στὴν ἀρχὴ σκέφτηκε νὰ πάῃ τὸ μωρὸ στὸ Βρεφοκομεῖο. Ἄργησε μερικὲς ἡμέρες νὰ τὸ κάνῃ καὶ σιγὰ-σιγὰ τὸ συνήθισε καὶ τὸ κράτησε σπίτι της, ὥς που ἔγινε ἕντεκα χρόνων.

Τότε σκέφθηκε νὰ τὸ βάλῃ σὲ δουλειά. Ἦταν φιλενάδα τῆς κυρίας Ἀζάρ, (ἂν μποροῦσε νἄχῃ φιλενάδες αὐτὴ ἡ στριμμένη γυναῖκα), καὶ τῆς ἐπρότεινε νὰ πάρῃ τὸ παιδί, ποὺ τῆς διηγήθηκε τὴν ἱστορία του, στὸ μαγαζὶ τοῦ ἀντρός της.

Τὸ μυστήριο ποὺ σκέπαζε τὴ γέννηση αὐτοῦ τοῦ παιδιοῦ, τράβηξε τὴ γυναίκα τοῦ μαραγκοῦ. Τὸ τετράφυλλο τριφύλλι ποὺ εἶχε στιγματισμένο τὸ μπράτσο του, καὶ τὰ κεντητὰ σπάργανά του τὴν ἔκαναν νὰ ἐλπίζῃ ὅτι ἴσως μιὰ μέρα θὰ βρισκόνταν οἱ πλούσιοι γονεῖς του καὶ βέβαια θ' ἀντάμειβαν ἐκείνους, ποὺ φρόντισαν γιὰ τὸ παιδί. Περισσότερο δηλαδὴ ἀπὸ κερδοσκοπία παρὰ ἀπὸ καλωσύνη, ἡ κυρία Ἀζὰρ δέχθηκε νὰ πάρῃ τὸν Ἰουλιανὸ Μεσονύχτη. Κι' ἔτσι ἔγινε μαθητευόμενος στὸ ἐργαστήρι τοῦ κὺρ Ἀζάρ.

Ὁ Ἰουλιανὸς αὐτὸς φαινόταν σὰν νὰ δικαίωνε τὶς ἐλπίδες τῆς Μελανίας. Ἦταν κομψός, μὲ ἀριστοκρατικὴ κορμοστασιὰ καὶ μὲ τρόπους εὐγενικούς, ποὺ δὲν ταίριαζαν σ' ἕναν ταπεινὸ ἐργάτη.

Κι' ἡ κυρὰ Ἀζάρ, ἱκανοποιημένη, ἐλπιζε μέρα μὲ τὴ μέρα περισσότερο κι' ἔλεγε σ' ὅλον τὸν κόσμο:

—Θὰ τὸ ἰδῆτε... Οἱ γονεῖς του θὰρθοῦν μιὰ μέρα νὰ μοῦ τὸν ζητήσουν καί, ἀφοῦ εἶναι πλούσιοι καὶ τρανοί, θὰ μοῦ πληρώσουν πολὺ ἀκριβὰ τὰ ὅσα κάνω γι' αὐτὸ τὸ παιδί.

Κι' ὅλη ἡ συνοικία ἤξερε τὴν ἱστορία τοῦ Ἰουλιανοῦ καὶ τὶς ἐλπίδες τῆς κυρᾶς του.

Ὅσο γιὰ τὸν κὺρ-Ἀζάρ, αὐτὸς τὴν ἄφινε νὰ λέῃ.

Εἶχε δεχθῆ μ' εὐπείθεια τὸν προστατευόμενο τῆς γυναίκας του καὶ δὲ μετάνοιωσε γι' αὐτό, γιατὶ ὁ Ἰουλιανὸς ἦταν τύπος μαθητευομένου.

Αὐτὸ ἦταν ὅλο τὸ προσωπικὸ τοῦ σπιτιοῦ, ὅπου ὁ Φρέδος ζοῦσε τώρα καὶ δυὸ μῆνες.

Ὅπως τὄχε δηλώσει, ἡ κυρία Ἀζὰρ ἦταν διαρκῶς ἀπὸ πάνω του κι' ὅλο τὸν γκρίνιαζε, τὸν ἐβασάνιζε, χωρὶς νὰ τὸν ἀφίνει στιγμή. Μὰ ὁ μικρὸς γρήγορα τὸ πῆρε ἀπόφαση γιὰ ὅλες αὐτὲς τὶς γκρίνιες καὶ δὲν τὸν ἔνοιαζε καὶ πολύ. Ἡ μητέρα του ἦταν εὐτυχισμένη, γιατὶ ὁ Φρέδος εἶχε μπῆ σὲ δουλειὰ· ὁ κυρ-Ἀζὰρ ἦταν καλὸς καὶ στὴ δουλειὰ εἶχε λίγες ἀπαιτήσεις. Εἶχε βρῆ καὶ παρέα: Πρῶτα τὸν Ἰουλιανό, ὕστερα τὴ Σεσίλη. Ὅλ' αὐτὰ μαζὶ ἦταν ἀρκετὰ γιὰ νὰ τὸν κάνουνε νὰ μὴ λογαριάζῃ τὸν κακὸ χαρακτήρα τῆς Μελανίας.

(Ἕπεται συνέχεια)

ΚΙΜΩΝ ΑΛΚΙΔΗΣ

Η ΔΙΟΝΥΣΙΑ

[Μυθιστόρημα ἀπὸ AUGUSTA LATOUCHE]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'. (Συνέχεια)

Καὶ σὲ λίγο ὁ ἀρχιεργάτης τοῦ ἀνθρακωρυχείου ἐπρότεινε στὸν Κουτυριὲ αὔξηση μισθοῦ γιὰ πολλοὺς μῆνες, μὲ τὴν ὑποχρέωση νὰ ἐργάζεται τακτικὰ ἀπὸ τὶς ὀκτὼ τὸ πρωὶ ὥς τὶς πέντε τὸ βράδυ.

Ἐπειδὴ ὅμως, ὥς αὐτὴ τὴν ὥρα, ἡ παραμάνα τῆς Ζερμαὶν μποροῦσε νὰ μὴν εἶχε γυρίσει στὸ σπίτι, ἔδωσαν τοῦ Κουτυριὲ καὶ μιὰν ἄλλην ἐργασία: νὰ φυλάῃ τὸ ἀνθρακωρυχεῖο πολλὲς ἀκόμη ὧρες, μὲ πρόσθετη, ἐννοεῖται, ἀμοιβή. Τοῦ ἔδωσαν μάλιστα νὰ καταλάβῃ πὼς μποροῦσε καὶ νὰ κοιμᾶται. Φθάνει νὰ ἦταν ἐκεῖ.

Ἕνα καλὸ γεῦμα τὸν περίμενε, ὅταν ἀνέβαινε ἀπὸ τὸ ὑπόγειο. Κι' αὐτό, καθὼς κι' ἡ ἰδέα πὼς ἐκέρδιζε τώρα περισσότερα γιὰ τοὺς δικούς του, τὸν παρηγοροῦσε.

Ὅταν γύριζε στὸ σπίτι, ἦταν πάντα ἐκεῖ ἡ γυναῖκα του καὶ τὰ παιδιά του.

Οἱ ἀτελείωτοι μῆνες τοῦ χειμῶνα, οἱ πιὸ δύσκολοι γιὰ ἕνα νεογέννητο παιδί, πέρασαν ἔτσι. Ἡ Ζερμαὶν ζοῦσε καὶ μεγάλωνε· ἡ Διονυσία δὲν ἐλίγνευε καθόλου· ὁ Ἀλβέρτος, ὁ ἀδελφός της, δυνάμωνε μὲ καλὴ τροφή· κι' ἡ κυρία Μπεκκὰρ ἦταν καθυποχρεωμένη σ' ἐκείνη ποὺ τῆς ἔσωσε τὴν κόρη της.

Ἀλλ' ἀπὸ μιὰ διάκριση ἐκ μέρους τῆς Κυρίας Μπεκκάρ, κι' ἀπὸ μιὰ περηφάνεια ἐκ μέρους τῆς κυρίας Κουτυριέ, ποτὲ δὲν ἔμαθε ἡ πρώτη γιὰ τοιοῦς λόγους εἶχαν ξεπέσει τόσο οἱ γονεῖς τῆς Διονυσίας καὶ τοῦ Ἀλβέρτου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Οἱ ξαδέλφες ἀπ' τὸ Παρίσι.

— Ἔλα λοιπόν! Τί ἔγινες σήμερα, Διονυσία; ἐγὼ φοβήθηκα πὼς δὲν θὰρχόσουν!

Μ' αὐτὰ τὰ λόγια ὑποδέχθηκε ἡ Ζερμαὶν τὴ φίλη της, ὅταν τὴν εἶδε κεῖνο τὸ πρωί, ποὺ εἶχε πάει κατὰ τὸ συνηθισμένο νὰ μελετήσουν μαζί.

— Μὰ τί συμβαίνει; ρώτησε ἡ Διονυσία.

— Ἔχω νὰ σοῦ ἀναγγείλω μιὰ σπουδαία εἴδηση. Οἱ ξαδέλφες μου ἀπὸ τὸ Παρίσι ἔρχονται ἀπόψε. Κι' εἶμαι ὅλη χαρά!... Καὶ νὰ σοῦ πῶ, δὲν ἔχω καμμιὰ ὄρεξη γιὰ μάθημα. Ἡ δασκάλα θὰ μᾶς λέῃ κι' ἐγὼ θὰ ἔχω τὸ νοῦ μου στὶς ξαδέλφες μου... Τί λές, Διονυσία; Νὰ πῶ τῆς μαμᾶς νὰ διώξῃ σήμερα τὴ δασκάλα;

— Ὄχι, ὄχι, ἐγὼ θέλω νὰ κάμουμε μάθημα.

— Ὁρίστε!... Τώξερα πὼς θἄλεγες ἔτσι!... Καὶ νά, μἀναγκάζεις τώρα, κακόκριτσο, νὰ κάθησω στὴν καρέκλα.

— Θέλεις νὰ φύγω;

— Μπᾶ! καὶ σὲ ποιὸν θὰ μιλοῦσα γιὰ τὶς ξαδέλφες μου;... στὴν κούκλα μου ποὺ ἔχει πέτρινα αὐτιά;... Ἄχ, Διονυσία μου! σ' ἀγαπῶ ὅπερ...

— Βολικά, τὸ ξέρω... ὅπως τὶς ξαδέλφες σου...

— Καὶ περισσότερο!..

— Μ' ἀλήθεια, Ζερμαίν, νομίζεις πὼς μάγαπᾶς καὶ θὰ μάγαπᾶς πάντα περισσότερο ἀπὸ τὶς ξαδέλφες σου;

— Γιατί μ' ἐρωτᾶς; κι' ἔτσι, μ' αὐτὸ τὸ ὕφος;

— Δὲν ξέρω... φοβᾶμαι...

— Τί ἰδέα! Καὶ πρῶτα-πρῶτα, ἐσὺ θὰ ἐξακολουθήσῃς νἀρχεσαι ὅπως πρίν. Ἡ μαμμὰ εἶπε πὼς τὴν ἴδια ὥρα θὰ κάνουμε τὸ μάθημά μας. Θὰ μελετοῦμε πρῶτα μαζί, κι' ἔπειτα μὲ τὴ δασκάλα... Κατόπι θὰ πηγαίνουμε ἐκδρομές, θὰ δεχόμαστε φιληνάδες, νὰ κάνουμε τσάγια, γεύματα... Θὰ μᾶς ἔρχουνται οἱ πιὸ καθὼς-πρέπει ἄνθρωποι τοῦ Δένς. Ὅ,τι πιὸ σπουδαῖο ἔχει αὐτὸς ὁ τόπος!

— Οἱ γονεῖς τῶν ξαδελφάδων σου εἶναι πλούσιοι βέβαια...

— Ὤ, τί λές! Δὲν θὰ μποροῦσαν νὰ μετρήσουν τὴν περιουσία τους... Ἐνῷ ἐμεῖς... ὁ μπαμπᾶς, πιστεύω, θὰ μποροῦσε.

«Οἱ ξαδέλφες μου ἀπὸ τὸ Παρίσι ἔρχονται ἀπόψε.» (Σελ. 29, στίχ. α')

Ἐνῷ μιλοῦσαν ἔτσι, ἀνέβηκε ἡ δασκάλα κι' ἄρχισε τὸ μάθημα.

Ἀλλὰ μόνο ἡ Διονυσία ἐπρόσεχε γιὰ δυό. Ἡ Ζερμαίν, κατὰ τὴ συνήθειά της, κοίταζε τὶς μύγες ποὺ κτυποῦσαν τὸ κεφάλι τους στὸ τζάμι τοῦ παραθύρου... Ἂν μποροῦσε νὰ πάῃ πάλι νὰ πιάσῃ μερικὲς... γιὰ τὴν ἀράχνη της!...

Μετὰ τὸ μάθημα, οἱ δυὸ φίλες χωρίσθηκαν. Ἀλλὰ γιὰ λίγες μόνον ὧρες. Στὶς τέσσερις, ἡ Διονυσία θὰ ξαναπήγαινε, γιὰ νὰ δειλινίσουν ὅπως πάντα μαζί.

Τὴν οἰκογένεια Μπερτραὶ δὲν τὴν περίμεναν παρὰ τὸ βράδυ. Κατὰ τὶς τρεῖς ὅμως, ἀνέλπιστα, παρουσιάσθηκε ἕνας ὑπηρέτης καὶ τὴν ἀνήγγειλε.

—Πολὺ νωρίς, βλέπεις! εἶπε ἡ κυρία Μπερτραὶ στὴν ἀδελφή της.

Ἡ Ζερμαὶν τἄχασε μιὰ στιγμή. Δὲν εἶχε προφθάσει νὰ ντυθῇ. Καὶ φόρεσε ἀκόμα τὸ χειρότερό της φουστάνι, — ἕνα φουστάνι ποὺ ἑτοιμαζόταν νὰ τὸ χαρίσουν τῆς Διονυσίας, — κι' ἀπὸ πάνω μιὰ ποδιὰ ποὺ ἀπὸ τὸ πρωὶ εἶχε λερώσει.

Ἔγεινε κατακόκκινη, περισσότερο ἀπὸ στενοχώρια παρ' ἀπὸ χαρά.

Ἡ Ἐλισάβετ τὴν κοίταξε ἀπὸ πάνω ὥς κάτω, ἔπειτα τῆς ἔδωσε τὸ χέρι της, ἐνῷ ἡ ἀδελφή της Μάρθα τὴ φιλοῦσε καὶ στὰ δυὸ μάγουλα.

Ἡ Ζερμαὶν τῆς πῆρε καὶ τὶς δυό, τοὺς ἔδειξε τὴν κάμαρά τους καὶ τὴ δική της· κι' ἔπειτα κατέβηκαν στὸν κῆπο. Μιλοῦσαν γιὰ παιχνίδια, γιὰ μαθήματα, γιὰ διασκεδάσεις, καὶ πολλὲς φορὲς τόνομα τῆς Διονυσίας ἤλθε στὸ στόμα τῆς φίλης της.

—Θὰ τὴν γνωρίσετε, τοὺς ἔλεγε. Θἀρθῇ σὲ λίγο, εἶναι ἡ ὥρα της... Νὰ ἰδῆτε τί ἐξυπνη ποὺ εἶναι καὶ πόσα ξέρει... Πάμε στὴν πόρτα νὰ ἰδοῦμε μὴν ἔρχεται.

Βγήκαν στὴν καγγελόπορτα τοῦ κήπου. Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἡ Διονυσία φάνηκε στὴν Πλατεία.

—Νά την! ἔκαμε ἡ Ζερμαίν.

Κι' ἄρχισε νὰ τὴν φωνάζῃ ἀπὸ μακρυά:

—Ἔλα γρήγορα!... Σὲ περιμένουμε νὰ φᾶμε!... Τρέχα!...

Ἡ Ἐλισάβετ ἔκαμ' ἕνα μορφασμό.

—Αὐτὴ εἶναι ἡ φίλη σου; εἶπε μὲ περιφρόνηση.

Φυσικά, ἡ Διονυσία δὲν πήγαινε στοῦ Μπεκκὰρ οὔτε μὲ κουπέ, οὔτε μὲ ὠτό... Καὶ δὲν συνοδευόταν οὔτε ἀπὸ γκουβερνάντα οὔτε ἀπὸ καμαριέρα.

Ἕπεται συνέχεια

ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

«Ἡ κοινὴ φιλία τελειώνει μὲ τὸ μάλωμα. Ἡ μεγάλη ὅμως ἀρχίζει ἀπὸ αὐτό». Τοῦτο δὲν εἶναι ὀξύμωρον. Στὸ μάλωμα θὰ ἰδῆς ἂν ὁ φίλος σου εἶναι ἀληθινὸς ἢ κατὰ συνθήκην.

***

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΡΟΔΑ

1

Στόν Γιάννη Κόλλα

Γλυκέ μου φίλε, ἀξέχαστε
καὶ πολυαγαπημένε,
μιανῆς ἐφηβικῆς ζωῆς
σύ, συντροφιὰ μου μόνη'
ὁ νοῦς μου κάρα στρέφεται
σ' ἐσέ, ξεντεμένε,
καὶ στὸν ὡροῦο παληὸ καιρό'
ὦ! εὐτυχισμένοι χρόνοι.

2

Στέκουμαι μπρὸς στὸ ἐρημικὸ
κι' ἀπάνεμο ἀκρογιάλι
καὶ νοσταλγῶ τἄσπρα πανιὰ
ποὺ χάνονται ἕνα—ἕνα:
Ὦ! ταχὰ δὲν μπορῶ κι' ἐγὼ
νὰ ξαναφύγω πάλι
σὲ γαλανοὺς ορίζοντες
καὶ μέρη ὀνειρεμένα;

3

Σύννεφα μαῦρα, σκοτεινὰ
τὸν Παρθενῶνα στέφουν,
μαῦριζουνε τὴν ὄψη του
τὸ χυλασμένο γεῖσο,
σὰ σκιτσο ἀφίνουν τὸ ναό,
θαρρῶ σ' ἐμένα γνέφουν
πὼς εἶναι τάχα δυνατὸ
νὰ ξαναγίνῃ πίσω.

4

Ὠκεανὲ πολύβουε,
ποὺ τρῶς τὸν ἔρμο βράχο
καὶ κυβερνᾶς ἀδέσμευτος
κι' ὀρεῖσες ἰσσα πλάτη,
ἤθελα ἐγὼ τὴν ἄμετρη
τὴ δύναμή σου νάχω
νὰ στρεψω τούτη τὴ ζωὴ
πρὸς τοῦρνο μονοπάτι.

5

Ἡ Ἀθήνα κάτω καὶ μακρυὰ
στὴν ἄκρη τοῦ ἐλαιῶνα.
Δὲ σειέται δέντρο οὔτε κλωνὶ
κι' ἐσταθῆ κι' ὁ ἀγέρας.
Σὰ σκιτσο πέρα φαίνεται
ὁ ναὸς τοῦ Παρθενωνα
σὲ φόντο σκοτεινό, μουντό
μιᾶς φθινοπόρου ἡμέρας.

ΚΥΚΝΟΣ

ΠΑΙΔΙΑΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ

ΤΟ ΟΡΝΙΘΙ

Μιὰ μέρα, στὸ σπίτι μας χάσαμε ἕνα ὀρνίθι ἀπ' τὴν ἀφηρημάδα τοῦ μικροῦ μας ἀδελφοῦ, ποὺ ἄφησε τὴν πόρτα τοῦ ὀρνιθῶνα ἀνοικτή. Τότε στείλανε μενα στὸ σπίτι τῆς γειτόνισσας ποὺ ἔτρεφε κι' αὐτὴ κότες, γιὰ νὰ ρωτήσω μὴν τὸ εἶδανε πουθενά. Πῆγα καὶ τῆς τἄπα καὶ ἡ καλὴ μας γειτόνισσα, ἡ κόνα-Μαριγώ, ἀπ' τὶς καλύτερες νοικοκυρὲς τοῦ χωριοῦ, μὲ τὸ συνειθισμένο της γλυκὸ τρόπο, μοῦ εἶπε: «Στάσου, παιδί μου. νὰ ρίξω λίγο κριθάρι, νὰ μαζευτοῦνε τὰ δικά μου' κι ἂν εἶναι καὶ τὸ δικό σας ὀρνίθι μέσα. δὲν θὰ τἀφήσουνε νὰ φάῃ, θὰ τὸ τσιμποῦνε, θὰ τὸ διώχνουνε, κι ἀπ' αὐτὸ θὰ τὸ καταλάβουμε ποιὸ εἶναι ἀμέσως».

Ἡ κόνα-Μαριγὼ φέρνει λοιπὸν τὴν σακκούλα μὲ τὸ κριθάρι, κι' ἕνα κα λάμι ποὺ θὰ τὶς χώριτε σὰν θὰ μαλώνανε. —«Τίκ!... τίκ!... τίκ!...» φωνάζει κι' ἄρχισαν εὐθὺς νὰ συμμαζεύωνται τὰ ὀρνίθια της, νὰ περπατοῦν—τίκ, τίκ, τίκ— κι ὁ λαιμός τους νομίζεις πὼς ἀνεβοκατεβαίνει στὸ περπάτημά τους, πὼς βουλιάζει μέσα στὰ πτερά τους, ποὺ πέφτουν μ' ἕνα ἰδιαίτερο τρόπο ὄμορφο στὶς πλάτες τους. Τέλος μὲ τὰ «τίκ, τίκ,» εἶχανε μαζευθεῖ πιὰ ὅλα· ἀλλὰ τὸ δικό μας δὲν ἤτανε, φαίνεται, μέσα. γιατὶ κανένας καυγᾶς δὲν ἔγινε. Κι' ἔτσι ἔφυγα μὲ λυπημένη καρδιὰ γιατὶ δὲν τῶβρα τὸ καημένο τὸρνίθι μας, οὔτε μὲ τέτοιον τρόπο, ἔτσι ἀπὸ διαγμένο καὶ ξένο μέσα σ' ἄλλα...

ΔΙΔΥΜΑΙΑ

ΧΩΡΙΕΜΟΣ

Ὁ βαρκάρης κρατοῦσε ἀνυπόμονα τὰ κουπιὰ κι' ἦταν ἕτοιμος τώρα, γιὰ νὰ σπρώξῃ τὴ βάρκα, νὰ φύγουμε' νὰ χωρίσουμε σίμωσε ἡ ὥρα.

Στὴ ζεστὴν ἀγκαλιὰ της ἡ μάννα μου, λυπημένη σφιχτὰ μὲ κρατοῦσε καὶ μὲ χέρια ποὺ τρέμαν-ἀλλοί μονοφυλαχτὸ στὸ λαιμό μου κρεμοῦσε.

. . . . . .

Ὁ βαρκάρης, ἀχ! λάμνει ἀνυπόμονα, ἡ βαρκοὺλ' ὅσο πάει μακραίνει; καὶ τὰ στήθεια μου θλίβη ἀπέραντη, θλίψη ἄγνωστη ὡς τώρα βαραίει.

ΦΟΥΡΙΟΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

«—Ἀκοῦστε. παιδιά μου, ἀρχισε νὰ λέῃ ὁ Κορδαλλὸς στὰ νεογέννητά του, καὶ δόστε προσοχὴ στὰ λόγια μου. Μὴ χασκογελᾶτε καὶ μὴν πειράζῃ τωνα τἄλλο. Εἶναι γιὰ τὴ ζωή σας, παιδιά μου μονάκριβα... Πρέπει πρῶτα-πρῶτα νὰ ξέρετε, ὅτι ὁ Κορδαλλὸς εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ ὠμορφότερα πουλιὰ καὶ λίγα ἔχουν τὴ φωνή του,—ἂν θέτε ἐὰ καὶ τὴ γνώμη μου. δὲν ὑπάρχει πιὸ μελωδικό. Γιαυτὸ ἔχει καὶ πολλοὺς ἐχτροὺς.—Ἐσὺ παληοπαιδο, νὰ πάῃς νὰ σκύβῃς ἄκρη-ἄκρη, γιατὶ θὰ πέσῃς ἀπ' τὴ φωλιά.—Κι' ὁ πρῶτος εἶναι ὁ ἄνθρωπος.

«Αὐτός, παλὸ σκληρὸ ζῷο, παιδιά μου, ὅταν πιάσῃ κανένα πουλάκι, τὸ φυλακώνει ἀμέσως σ' ἕνα μικρὸ κλουβί ποὺ ἔχει γύρω σύρματα. Τὸ κακόμοιρο δὲν μπορεῖ νὰ βγῇ ἀπὸ κεῖ μέσα, καὶ θὰ πεθάνῃ κλεισμένο, χωρὶς νὰ ξαναδῇ τὰ φιλόξενα δέντρα καὶ τὶς δροσερὲς ἠηγοῦλες...»

«Ἀπὸ ἄπουσμα αὐτό, καὶ τὸ ἀπρόσεκτο σήκωσε τὸ κεφάλι του καὶ κοίταξε τὴ μητέρα του.

«—Μὰ νὰ δῆτε, παιδάκια μου, καὶ τί τέχνες κάνει γιὰ νὰ μᾶς πιάσῃ Νὰ ἡ πιὸ συνεθισμένη: Ἀπὸ βάλτους ποὺ πίνουμε νερὸ συχνά, πᾶνε καὶ βάζουν πέτρες γύρω στοὺς ὀχτροὺς κι' ἀφίνουν δυὸ-τρία μέρη μόνο ἐλεύτερα, σὰν πορτίτσες. Τότες ἀλρίψουν πράσινα κλαράκια μ' ἕνα πράμα ποὺ κολλάει πολὺ καὶ τὰ στήνουν σ' αὐτὲς τὶς πορτίτσες. Τὸ καϊμένο τὸ πουλάκι, ὅταν θελήσει νὰ πιῇ νερό, βλέποντας τοὺς ὄχτους μὲ πέτρες, πάει ἀπ' τ' ἀνοίγματα καὶ κολλάει στὰ κλαράκια, — ξόβεργες νομίζω πὼς τὶς λένε.— Τότε ὁ ἄνθρωπος ποὺ παρφύλαγε κρυμμένος, πάει τὸ παίρνει καὶ τὸ βάζει στὸ κλουβί... Τὸ φρόνιμο λοιπὸν πουλί, σὰν βλέπει τέτοια πράμματα, δὲν ζυγώνει κοντά, πάει σ' ἄλλο βάλτο. Κι' ἂν εἶναι κι' αὐτὸς πασμένος, προχωράει συρτὰ-συρτὰ ὡς τὶς πορτίτσες. προσέχοντας μὴν ἀκουμπήσει στὶς βέργες; τεντώνει τὸ κεφάλι του καὶ πίνει ὅσο νερὸ θέλει. Ἀλλὰ χραιζεται νἄχει τέσσερα τά μάτια, παιδιά μου!»

ΦΙΦΗΣ

ΤΟ ΑΠΕΙΡΟ

Στὴ Μεγάλη Ἰδέα

...Κι' ἔλεγε ἡ Ἔρημος στὸν γέρο Ὠκεανό:

—Μὴ καυχιέσαι, φαντασμένε, γιατὶ ἐγὼ εἶμαι τὸ Ἄπειρο! Μέσα στ' ἀπέραντά μου στήθια κλείνω τ' ἀγριότερα ζῶα καὶ τὴν ἄπειρή μου ἔκταση φοβοῦνται νὰ διαβουν κι' οἱ ἰσχυρότεροι.... Εἶμαι τὸ χάος ποὺ σκορπίζω τὴν ἐρημιὰ καὶ τὴ σιωπή. Ἐγὼ σκορπιζω πλέοντας καὶ τἄγρια φαντάσματα, ποὺ τὰ τρέφω μὲ στοργὴ μάννας. Ἐγὼ εἶμαι τὸ "Απειρο, μὴ καυχιέσαι, Ὠκεανέ!...

Κι' ὁ Ὠκεανός, σοβαρός, τῆς ἔλεγε μὲ πεῖσμα:

—Ἐγὼ εἶμαι τὸ Ἄπειρο, ποὺ στὶς ὄγρές μου ἀγκάλες σφίγγω ὅλον τὸν κόσμο, καὶ σένα ἀκόμα, ὦ Ἔρημος.. Ἐγὼ εἶμαι ὁ γέρος Πατέρας του ἠρεμου Κόλπου τῆς φουρτουνιασμένης θάλασσας καὶ τοῦ μανιασμένου Πελάγου, ἐγὼ εἶμαι τὸ ἀληθινὸ Ἄπειρο...

Μὲ τὰ λογια νύχτωσε καὶ φάνηνε τὸ φεγγάρι μέσα ἀπὸ ἕνα συννεφάκι τόσο βά... Ἄθελα σήκωσαν τἀ μάτια των ψηλὰ καὶ θαύμασαν τὸ φεγγάρι ποὺ κυλοῦσε σ' ἕνα γκρίζο χάος ἀστροκέντητο..

—Νὰ το Ἄπειρο! λέγει ταπεινὰ ἡ Ἔρημος στὸν γέρο-Ὠκεανό, ποὺ καὶ κεῖνος τὸ προφέρει ταπεινά... Κι' ἔτσαν ἀμέσως καὶ προσκύνησαν τὸν Οὐρανό, τὸ ἀληθινὸ ἄπειρο, ἐνῷ τὸ Φεγγάρι, ἀφίνοντας τὸ ἄσπρο συννεφάκι, κυλοῦσε...

ΙΕΡΕΙΑ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ

Ο ΜΑΣΤΡΟ-ΓΙΩΡΓΗΣ

Ἀντικρύ μας χείζεται ἕνα νέο σπίτι. Χθὲς τὸ βράδυ ποὺ σκόλασαν οἱ ἐργάτες, ὁ μαστρο-Γιώργης, ἕνας ἀσπρισμένος κτίστης, πῆγε στὸ φοβερνο τῆς γειτονιᾶς καὶ πῆρε ἕνα καρβέλι μαῦρο, καὶ κίνησε γιὰ τὸ σπίτι του. Οἱ ἄλλοι πούχαν μαζευκῆ στὸ γειτονικὸ μπακαλίκο, ποὺ εἶναι καὶ ταβέρνα μαζί, κι' ἔπιναν, τόνε σταματήσανε.

—Ἔ! μαστρο-Γιώργη, ἔλα νὰ πῇς μιά!

Ὁ γέρος, χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ, στάθηκε στὴ μέση τοῦ δρόμου καὶ γυρίζοντας σιγὰ-σιγὰ κατὰ τὸ καπηλειό:

—Δὲν ἔρχομαι, ἔκανε.

—Μπᾶ! κάτι θυμωμένος, μαστρο-Γιώργη, τί ἔχεις;

Ὁ γέρος, χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ, ἔμεινε ἀκίνητος κάμποσο. Νὰ πάει νὰ μὴν πάει... σκέπτεται. Τοῦρχεται στὸ τοῦ ἕνα βιωμάτιο φτωχικὸ μ' ἕνα παράθυρο ποὺ μπάζει λίγο φῶς. Στὸν τοῖχο, κάτω ἀπὸ ἕνα καθρέφτη, ποὺ ἀντιπροσωπεύει τὴν πολυτέλεια στὸ φτωχόσπιστο, ἕνα τραπεζάκι, κι' ἀπάνω δυὸ χάρτινα λερωμένα κουτάκια φαρμακείου, ἕνα χτένι κι' ἕνα λυχναράκι οδυστὸ ἀπὸ βλιεφη λαδιοῦ. Στὸν ἀπέναντι τοῖχο ἕνα σεντούκι σκεπασμένο μ' ἕνα χράμι μισολιωμένο ποὺ διακρίνονται μόλις τἀ κτυπητὰ χρώματα ποῦχε στὸν παλιὸ καιρό. "Ἕνα πλατὺ κρεβάτι στὴ γωνιὰ καὶ μιὰ ξύλινη κοῦνια κοντὰ τοῦ μ' ἕνα ἀδύνατο παιδάκι μέσα ποὺ τὸ καίει ὁ πυρετός. Μιὰ γυναῖκα ἡ κόρη τοῦ γερο-Γιώργη, σκύβει πάνω του μὲ λαχτάρα. Τὸ παιδάκι σηκώνει τὰ χέρια, σὰ νὰ θέλῃ νὰ πιαστῇ ἀπὸ κάτι γιὰ νὰ σωθῇ ...Ὁ γερο Γιώργης γυρίζει ἀπότομα καὶ φεύγει χωρὶς νὰ πῇ λέξη. Τρέχοντας πρὸς τὸ σπίτι, βάζει κάπου-κάπου τὸ χέρι στὴν τσέπη. Τὸ κουτάκι ποὺ τοῦδωσε ὁ φαρμακοποιὸς εἶναι ἐκεῖ. Ἐσώνει νὰ σωθῇ μὲ αὐτὸ τὸ ἄρρωστο παιδί...

Κι' ὁ μαστρο-Γιώργης τρέχει πιὸ γλήγορα...

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Ο Ε'

ΟΠΩΣ ΚΑΙ ΠΕΡΣΙ

Ἡ μπόρα ἐφύσησε,
τὰ φύλλα πέφτουν,
στὰ ξένα φεύγουν
καὶ τὰ πουλιά·
Τὰ σύρανια ἐμαύρισαν,
τὰ νέφη ἐδάκρυσαν,
γέρνει ὅλη ἡ Φύση
στὴ σιγαλιά.

Τώρα θὰ λάμψει
μεσ' τὸ μαγγάλι,
καλὴ καὶ πάλι
θερμὴ ἡ φωτιά.
Μὰ πῶς φοβοῦμαι
μὴν ἐδῶ πέσει,
ὅπως καὶ πέρσι,
Χάρου ματιά!

ΑΣΠΑΣΙΟΣ ΑΡΙΣΤΕΥΣ

Ο ΑΡΧΙΤΕΜΠΕΛΗΣ

Τρεῖς μικροὶ τεμπέληδες, ξαπλωμένοι σ' ἕνα ἡλιόλουστο χωράφι λιαζόνταν, ὅταν κάποιος διαβάτης τοὺς λέει:

—Βρὲ σεῖς, τεμπέληδες, πῆτε μου πούδ' εἶν' ὁ πιὸ τεμπέλης ἀπ' τοὺς τρεῖς σας, γιὰ νὰ τοῦ δώσω ἕνα φράγκο.

—Ἐγώ, εἶπε ὁ ἕνας, ποὺ διψάω καὶ βαρυέμαι νὰ φάω τὸ πορτοκάλι μου γιὰ νὰ δροσιστῶ.

—Ἐγώ, εἶπε ἄλλος, ποὺ νυστάζω καὶ βαρυέμαι νὰ κοιμηθῶ...

—Ὄχι, εἶπε ὁ τρίτος. Ἐγὼ εἶμαι, ποὺ μ' ἐνοχλεῖ ὁ ἥλιος, πέφτοντας στὰ μάτια μου καὶ βαρυέμαι νὰ τὰ κλείσω.

—Πράγματι, ἐσὺ εἶσαι, τοῦ λέει ὁ διαβατης. Πάρε τὸ φράγκο.

—Βάλ' το στὴν τσέπη μου, ἀφσντικό, τὸν παρακαλεῖ ὁ...ἀρχιτεμπέλης.

ΠΟΛΥΒΙΟΣ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ Νίκος, ἀμελὴς μαθητής, ἀκούει ἄξαφνα ὅτι τὸ Σχολεῖο του πῆρε φωτιὰ καὶ κατεστράφη. Καὶ μὲ ἀγωνία ἐρωτᾷ:

—Ὁ δάσκαλος ἐκάηκε;!

Ἐστάλη ἀπὸ τὸ Δοξ. Κρητικόπουλο.

* * *

Ὁ διδάσκαλος βάζει τὸ δάκτυλό του στὸ Χαρτη τῆς Ἑλλάδος κι' ἐρωτᾷ τὸν ἀμελῆ Τοτό:

—Τί εἶν' αὐτὸ ποὺ δείχνω στὸ Χάρτη;

Κι' ὁ Τοτὸς κοκκινίζων:

—Ἕνα λερωμένο δάχτυλο ...

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Βασιλ. τῶν Δασῶν

* * *

Ὁ μπαμπᾶς ρωτᾷ τὸ μικρὸ Ἀλέκο σὰν τί δῶρο θέλει νὰ τοῦ κάνῃ τὴν Πρωτοχρονιά.

—Ἕνα τρένο, ἀπαντᾷ ὁ Ἀλέκος, γιὰ νὰ σοῦ πηγαίνω ὅπου θέλετε χρόνια!

Ἐστάλη ὑπὸ τ. Ἀφ. Γυμνασιοπαιδος

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

Ἀθῆναι, 38 ὁδὸς Εὐριπίδου τὴν 19 Δεκεμβρίου 1921

ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΟΝ: Δὲν ἀπαντῶ εἰς ἀπορίας ποὺ τὰς λύει ὁ «Ὁδηγὸς τοῦ Συνδρομητοῦ». Δὲν δίδω διευθύνσεις καὶ δὲν φανερώνω ψευδώνυμα συνδρομητῶν. Δὲν ἀπαντῶ ἐκτενῶς παρὰ μόνον ὅταν μοῦ τὸ ἐπιτρέπῃ ὁ χῶρος, κατὰ σειρὰν λήψεως τῶν ἐπιστολῶν, ἔως τὸ μεσημέρι κάθε Δευτέρας, ποὺ κάμων τὴν Ἀλληλογραφίαν.

ΚΑΛΑ σας Χριστούγεννα, ἀγαπητά μου παιδιά. Καὶ τοῦ χρόνου μὲ ὑγεία καὶ μὲ χαρά. Ὁ γεννηθεὶς σήμερα Χριστὸς νὰ σᾶς φωτίζῃ πάντα καὶ νὰ σᾶς ὁδηγῇ, γιὰ νὰ γίνετε καλοὶ ἄνθρωποι. Χρησιμοι στὴν κοινωνία καὶ στὴν πατρίδα, καμάρια τῶν γονέων σας καὶ τῆς Διαπλάσεώς σας.

Ο Γ'. ΤΟΜΟΣ ΤΟΥ "ΘΕΑΤΡΟΥ,,

Αὐτὰς τὰς ἡμερας κυκλοφορεῖ ὁ Γ' Τόμος τοῦ «Θεάτρου» τοῦ κ. Γρηγ. Ξενοπούλου (Φαίδωνος). Περιέχει τρία ἀπὸ τὰ ὡραιότερα ἔργα τοῦ συγγραφέως, τὰς κωμῳδίας «Ζευγάρωμα», «Ἀκτῖνες Ν» καὶ «Φιόρο τοῦ Λεβάντε», καὶ ἀποτελεῖ θαυμαστον βιβλίον, ποὺ τιμᾷ ἀληθινὰ τὴν Ἑλληνικὴν Τυπογραφίαν. Τὸ ἐξώφυλλον ἔξαφνα, μὲ τὴν πολύχρωμον εἰκόνα τοῦ ἠθοποιοῦ κ. Πλέσσα εἰς τὸν ρόλον τοῦ Νιόνιου Νιονιάκη (Φιόρο τοῦ Λεβάντε) εἰς ὁλίγα εὐρωπαϊκὰ βιβλία εἰμπορεῖ νὰ τὸ ἰδῇ κανείς. Εἶναι μία φωτοτυπογραφικὴ τετραχρωμία, τὰ κλισὲ τῆς ὁποίας ἔγειναν στὴ Δανία. Μόνον δὲ τὸ ἐξώφυλλον αὐτό, διὰ νὰ γίνῃ ἕτσι τέλειον, ἐστοίχισεν ὅλων τῶν χιλίων ἀχμῶν! Φανταισθῆτε τί ἐστοίχισε ὅλο τὸ βιβλίον, πλούσιον, ὀγκῶδες καὶ ἀντελῶς ὁμοιόμορφον μὲ τοὺς προκαθοθέντας Α' καὶ Β' Τόμον.

Τιμᾶται δρ 8 καὶ ταχυδρομικῶς 8,50. Παραγγεῖλαι δεκτεὶ καὶ εἰς τὸ Γραφεῖον μου.

Ἔλαβα, Σὴρ Ραβεγγάρ, καὶ σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ ὅλα τὰ ξεσπαθώματα. Μὴ μετριοφρονῆς γιατὶ κάνεις πολὺ καλὰ τὸ χρέος σου. Καὶ μαχάρι νὰ ἠμποροῦσαν νὰ σὲ μιμηθοῦν ὅλοι μου οἱ φίλοι. Τί ἄλλο ἤθελα;

"Οχι, *Αἰολική Αὔρα,* σ' ἀγαπῶ κι' ἂς ἀργήσες τόσο νὰ μοῦ γράψῃς. Ἀφοῦ μάλιστα δὲν τὸ ἔκαμες ἀπὸ ὀκνηρία, παρὰ γιατὶ περίμενες νὰ μοῦ βρῇς καὶ κανένα συνδρομητή. Σ' εὐχαριστῶ πάρα πολὺ καὶ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα καὶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια. Σεὸν ἀδελφό σου χαιρετίσματα.

Ἐλπὶς τοῦ Ἔθνους, εὐχόμαι ἡ ἀπάντησίς μου αὐτὴ νὰ σὲ βρῇ ἐντελῶς γιατρευμένο ἀπὸ τὴν κακὴ γρίπη ποὺ σὲ κράτησε τόσο καιρὸ στὸ κρεββάτι. Ἔδωσα τὴν ὡραία ἐκείνη κριτικὴ στὸν κ. Ξεν. ποὺ σ' εὐχαρι στῶ πολὺ γιὰ τὴ φροντίδα. Μ' ἀπὸ πιὸ περιοδικὸ τὴν ἔκοψες; δὲν φκι νόταν ὁ τίτλος

Νὰ κι' ἄλλος ποὺ ἔκαμε μῆνες καὶ μῆνες νὰ μοῦ γράψῃ: ὁ *Ρῶμος Ρωμύλος.* Μὲ ἀποζημιώνει ὅμως σήμερα μ' ἕνα πολὺ ὡραῖο γράμμα. Μοῦ λέει πολλὰ γιὰ τὴν ἀγάπη ποὺ μοῦ ἔχει κι' ἔπειτα παραπονιέται γιὰ τὴν ἀπορογία τῶν παιδιῶν πρὸς τὸ καλό. «Αἴγια ποὺ ξέρω πὼς νοιαθοῦν —μοῦ γράφει,—σὲ παίρνουν οἱ ἄλλοι; Κρῖμα! ἔχουν μεσάνυχτα... Ὡς τόσο περιμένω Ἴσως ἀνατείλῃ μέρα καὶ γι' αὐτούς. Θὰ προσπαθήσουμε μεῖς ποὺ σ' ἀγαποῦμε, νὰ πλωθῇς παντοῦ. Ὅσα καὶ νἄναι τὰ ἐμπόδια, θὰ τὰ νικήσουμε!»

Χαίρω, Μικρὰ Βιβλιοθηκη, ποὺ εἶσαι τώρα ἐντελῶς καλά, σ' εὐχαριστῶ γιὰ ὅσα γράφεις καὶ καυχῶμαι, ναί, ποὺ τὸ ἄριστα τοῦ πτυχίου σου τὸ χρωστᾷς σὲ μένα. Τώρα δὲν θὰ ξαναρρωστήσῃς βέβαια ἀπὸ ὑπερκόπωση, ἀφοῦ τελειώσες τὰ μαθήματά σου. Ὁπωσδήποτε ἀπόφευγε ἀκόμη τοὺς πολλοὺς διανοητικοὺς κόπους.

Ἔλαβα, Νείλε, τὰ γράμματά σου, τὰ εἰκονογραφημένα μὲ τόση χάρη, κι' ἐξετέλεσα τὰς παραγγελίας σου. Μοῦ εὔχεσαι ὁ κρόνος μου αὐτὸς νὰ εἶναι ὁ καλύτερος ἀπ' ὅσους πέρασα ὡς τώρα». "Αλλ' αὐτὸ ἔξαρτᾶται προπέντων ἀπὸ σᾶς κι' ἀπὸ τὸ ξεσπάθωμά σας. Κι' ἂν κρίνω ἀπὸ τὴν ἀσχολία καὶ ἐὐχῇ σου θὰ ἐκπληρωθῇ κι' ὁ χρόνος αὐτὸς θὰ εἶναι πράγματι ὁ καλύτερος ἀπ' ὅλους.

Θεμέλιον Δόξης, σ' εὐχαριστῶ πού θὰ μ' ἐνισχύσῃς καὶ σὺ μὲ μερικὰ ξεσπαθώματα ποὺ ἐνεργεῖς στὸ σχολειό σου. Ἐλπίζω ὅτι τὸ φύλλο τὸ λαμβάνετε τώρα πιὸ τακτικά. Σιγὰ-σιγὰ θὰ τακτοποιοῦν ὅλα. Εἴδες δὰ πόσα μᾶς συνέβησαν: ἀπεργίες, ἀλλαγὲς τυπογραφείου, ἀρρώστεια τοῦ κ. Παπαδοπούλου. Καὶ πάλι καλὰ νὰ λέμε...

Χαίρω πολύ, Ζηλεμένη Ἑλλάδα, ποὺ ἄρχισες νὰ μοῦ γράφῃς κι' ἐλπίζω τώρα νὰ ἐξακολουθήσῃς. Νὰ μοῦ γράφῃς μάλιστα συχνά, γιὰ νὰ ἀναπληρώσῃς καὶ τὸν καιρὸ ποὺ ἔχασες ἀδίκως.

Κι' ἐγὼ ἐλπίζω, *Πλανόδιε,* «μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ καὶ τὴ δική μου» νὰ γίνῃς ἓν ἀπὸ τὰ καλύτερα διαπλασόπουλα. Χαίρω πολὺ γιὰ τὴ γνωριμία καὶ σοῦ ἐστειλα ὅ,τι ἐζήτησες.

Μάγε Αὐτρωτά, νὰ φυλάγεσαι καὶ νὰ δυναμώσῃς γιὰ νὰ παρακολουθήσῃς τὸ λίκνιστο τακτικὰ τὰ μαθήματα τῆς Β' τριμηνίας. Χαίρω διὰ τὰς προόδους τοῦ Συλλόγου σας καὶ ἀσπάζομαι τὸν ἀδελφό σου. Ναί, μπορεῖς νὰ στείλῃς τώρα τὰς λύσεις, ἀφοῦ σ' ἐμπόδισαν οἱ ἀρρώστειες.

"Ενα ὄμορφο ποιηματάκι μοῦ ἔστειλε ὁ *Βασίλειος Ἀγτζόγλου* γιὰ τὸ νέο μου χρόνο. Δέν εἶναι βέβαια κατάλληλο θέμα γιὰ τὴ Σελίδα Συνεργασίας, μπορῶ ὅμως νἀντιγράψω ἐδῶ μερικὲς στροφές:

Πολλὰ 'ναι ἀκόμα τὰ παιδιὰ
Ὁποῦ μακρυὰ ἀπὸ σένα,
Ζοῦνε ζωὴ χωρὶς χαρὰ
Σὰν ἔρημα στὰ ξένα...
Σοῦ εὔχομαι, στὸ χρόνο σου,
Νὰ ζήσῃς, νὰ προφτάσῃς,
Ὅλα τὰ Ἑλληνόπουλα
Ἐσὺ νὰ τἀγκαλιάσῃς.
Νὰ γεύνουν, μάννα μας χρυσῆ,
Ὅλα 'παιδιὰ δικά σου,
Νὰ νοιθοῦνε τἀ χάδια σου,
Νὰ πάρουν τὰ φιλιά σου.

Τὸν ἀγαπητό μου φίλο *Ἀχιλλέα Γεροκωστόπουλο* καὶ τἀδελφιά του, συλλυποῦμαι μὲ τὴν καρδιά μου γιὰ τὸ σκληρὸ θάνατο τοῦ πολυτίμου πατέρα τους.

Νέε μου φίλε, *Βασιλεῦ τῶν Δασῶν,* μὴν ἔχῃς καμμιὰ ἀμφιβολία ὅτι θὰ σ' ἀγαπῶ ὅπως μάγκαπῆς καὶ σύ. Τὴν ἀγάπη σου τὴ βλέπω κι' ἀπὸ τὸ ξεσπάθωμά σου κι' ἀπὸ τὰ καλὰ σου λόγια. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα.

Μ' ἐνδιαφέρον ἐδιάβασα *Γλυκοχάραμα,* τὸ γραμματάκι σου, ποὺ δὲν ἔμοιαζε καθόλου μ' «ἐμπορικό». Θὰ σοῦ ἀπαντήσω μόνο γιὰ αὐτὰ ποὺ λές γιὰ τὴ Στίξη. Κι' ἡ Γραμματικὴ θὰ σοῦ τὰ μάθῃ, ἂν ψάξῃς καὶ τὴ βρῇς: ... Θὰ τὰ μάθῃς ὅμως καλύτερα ἂν μελετήσῃς ἐκείνη τὴν Ἐπιστολὴ τοῦ κ. Φαίδωνος, ποὺ ἔχει τὶς κυριότερες ὁδηγίες, καὶ προπάντων ἂν προσέχῃς στὴ στίξη αὐτῶν ποὺ διαβάζεις.

Κάλλιο ἀργὰ παρὰ ποτέ, *Χρυσαυγή.* Ἂς ἐλπίσω ὅμως ὅτι φέτος θὰ μοῦ γράφῃς τακτικώτερα. Δὲν τῶβρα πὼς εἶσαι τόσο φανατικὴ λάτρις τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος... Ναί, ἐπειδὴ καὶ τὰ δύο ἐφεταινὰ μυθιστορήματα θὰ τἀλειώσουν μ' αὐτὸ τὸν τόμο, πολὺ πιθανόν, τοῦ χρόνου, ποὺ θὰ ἔχω πάλι τόπο γιὰ δυὸ νέα νὰ δημοσιεύσω τοὺς «Βαπτιστικούς», δηλαδὴ τὴ συνέχεια τοῦ «Μ. Ἐθελοντοῦ», μὲ κάποιο ἄλλο.

Μοῦ ἤλθαν ἀπὸ τὴ *Ζάκυνθο* τὰ πρῶτα ἀντίτυπα τῆς «Ποιητικῆς Τέχνης» τοῦ Ὁρατίου. "Ὥστε ὁποιος ποιητής, ἢ μέλλων ποιητὴς ἢ ἁπλῶς φιλότεχνος καὶ μορφωμένος, θέλει νἀποκτήσῃ τὸ χρησιμώτατο αὐτὸ βιβλίο, μπορεῖ νὰ μοῦ στείλῃ δρ. 5,50 (μὲ τὰ ταχυδρομικὰ) καὶ νὰ τὸ λάβῃ ἀμέσως...

Ὡραίας ἐπιστολὰς μοῦ ἔστειλαν αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα καὶ οἱ ἑξῆς: *Χρυσομαλοῦσα τῶν Σφακίων, Ἐλευθεροστὴν τῶν Σκλάβων, Ἐλευθερία Γ. Α., Παρβάτη, Δυκοῦργος ὁ Λογοθέτης, Νίκος Νικολαρεΐζης, Κοσμοκράτωρ ἑλλάς, Δίδυμαια, Ἀλατσατιανὴ Καμέλια, Τρελλὴ Χορεύτρια, Βίσμαρκ, Πολύβιος, Ἀφελὴς Γυμνασιόπαις, Ρόδον τῆς Σταμπούλ, Παπαγάλος καὶ Καλαματιανὸ Λουλούδι.* —Ἐξετέλεσα τὰς παραγγελίας των καὶ τοὺς εὐχαριστῶ ὅλους γιὰ τὰ καλά των λόγια, εὐχές, ξεσπαθώματα, ἀναγνώσεις.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα ἔλαβα τὰ ἑξῆς: «Ἐνῷ ξημερώνουν Χριστούγεννα». — «Οἱ περιπέτειες τῆς Λιλῆς» —«Ὁ Καινούργιος Χρόνος» κτλ. «Στὸν Ψηλορείτη», —«Μαμά, κοιμᾶσαι;» —«Ὁ τραυματίας». —«Ἡ ἐλπίδα». —«Μάθημα ἀντὶ μαθήματος». —«Μία οὐσιώδης ἱστορία». — «Φθινόπωρο». — «Ἠκροδάχτυη». — «Διονυσιακὸ Θέατρο». — Παιδικὰ Πνεύματα.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

[Οὐδὲν ψευδώνυμον ἐγκρίνεται ἢ ἀνανεοῦται, ἂν δὲν συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ δικαιώματος δρ. 5. Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀνανεούμενα ἰσχύουν μέχρι τῆς 30 Νοεμβρίου 1922, "Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α ἀνήκουν εἰς ἀγόρια καὶ ὅσα ἀπὸ Κ εἰς κορίτσια].

Νέα Ψευδώνυμα: Νεοέλλην, α. (ΦΚ) Ἀσκημόπαιδο, α. (ΚΙ.) Εὐγενὴς Ἱππότης, α. (ΔΧ.) Κυκέρων, α (ΑΒ.) Διαβατάρικο Ἀηδονάκι, α (ΑΒ.) Ὑγνοβ της, α. (ΑΡ.) Φιλύρα, κ. (ΚΧ) Ἑλενά, α. (ΣΠ) Σίσυφος, α. (ΤΕ.) Κλωθώ, κ. (ΦΚ.) Χαλίκι, κ. (ΒΓ) Δὸν Κιχώτης, α (βρῆτε μέ!) Μαύρη Μασκα, α. (ΔΑ.)

δαν (δὲν ἐδιάβασες τὸν 'Οδηγόν; 'Ασκήσεις δὲν εἶναι τώρα δεκτά· ἀρτέρα) *Ὑπνοβάτην* (σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ ὅσα γράφεις·) *Κινεζόπουλο* (ὄχι, 'Ασκήσεις δὲν εἶναι τώρα δεκτά· γιατὶ δὲν διαβάζετε τὸν 'Οδηγόν;) *Μακεδονικὸν Ἴδεῶδες* (τὰ ἔλαβα, εὐχαριστῶ·) *Δοξασμένον Τσολιᾶν* πολὺ καλά· σοῦ εἶπα στὸ γραφεῖο μου: ἐνάμισα ὅτι ἦτο ὄνομα ἠθοποιοῦ καὶ δὲν εἶδα ὅτι διαβάζεται κι' ἀνάποδα· ἂν τὸ καταργοῦσα, θὰ ἔπρεπε νὰ καταργήσω καὶ τάλλα, ποὺ θὰ ἦταν μεγάλη φασαρία· ἔτσι ἀπεφάσισα νὰ τ' ἀφήσω ὅλα·) *Ἀδάμ* (ὄχι, καμμία ἔλλειψις· γιὰ τὸ ψευδώνυμο δὲν χρειάζεται ἀπόδειξις· ἔμα ἐνεκρίθη, θὰ πῇ ὅτι ἐπληρώθη καὶ ἰσχύει μέχρι τέλους Νοεμβρίου) *Αἰγυπτιανὸ Ἀστέρι* (ἔχει καλῶς· εὐχαριστῶ πολύ·) *Αἰγοβοσκὸν* (ἔ νοιά σου, θὰ δημοσιευθῇ·) *Αἴθριον Οὐρανὸν* (στὸ ἑξῆς θὰ τὸ λαμβάνης γρηγορότερα·) *Σωκράτην Στ Δ* (ἐπιταγή, ἀφοῦ εἶσαι στὰς Ἀθήνας περιττὴ μπορεῖς νὰ μοῦ φέρῃς ἢ νὰ μοῦ στείλῃς τὰ γράμματα·) *Σανθὸ Πρίγκηπόπουλο* (εὐχαριστῶ πολύ·) *Γ. Ι Μανουόσπουλον* (εὐχαριστῶ πολὺ· αὐτὸ τὸ περιοδικὸ δὲν τὸ ξέρω· τὴν ἀγγελία ποὺ εἶδες στὸ βιβλίο, τὴν ἔβαλε ὁ ἐκδότης του·) *Ἀσχημόπαιδο* (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα·) *Ἀφροστεφανωμένο Κῦμα* (εὐχαριστῶ πολὺ· χαιρετισμοὺς εἰς ὅλους·) *Βασιλέα Ἀθάμαντα, Πέγκροφ, Διαβατάρικο Πουλί, Κάτωνα, Φοινικιάν, Ἀφελῆ Κυπριοπούλαν, Θρακικὴν Αὔραν, Αὔραν τοῦ Πηλίου, Ντροπαλὴν Γιαννιωτοπούλον, Μιχαὴλ Μίνωα, Ἔλληνα, Τσιγγάνον* κτλ. κτλ.

Φιλαλήθη, Ἀερονάυτην Σμύρνης, Φούριον, Τρῶγλοδύτην (ἐστείλα).

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν *19 Δεκεμβρίου*, θὰ ἀπαντήσω εἰς τὸ προσεχές.

ΝΕΟΙ ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΙ

ΤΟΜΟΙ
ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς Α' Περιόδου (1879—1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς ἑπτά: 5ος, 7ος, 12ος, 14ος, 18ος, 19ος, καὶ 20ος. Ἕκαστος τόμος δραχ. *6*, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δραχ. *6.30* διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δραχ. *7.20* διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς Β' Περιόδου (1894—1920) ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τόμοι, 27 ἐν ὅλῳ.—Ἕκαστος τόμος ἄδραφος, δρ. *20* καὶ ραμμένος δρ. *22*. Ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἄνω τιμάς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν λεπτὰ *50* ὁ ἄδραφος καὶ δρ. *1.50* ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν δρ. *3*.—Εἴτε ἄδραφος εἴτε ραμμένος.

Τὸ ὡρώτιστον καθῆκον τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ εἶναι ἡ ἔγκαιρος ἀνανέωσις τῆς συνδρομῆς του.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

(Συνέχεια τοῦ νέου 190ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις δεκταὶ μέχρι τῆς 24 Φεβρουαρίου· ἀλλὰ καὶ πέραν τῆς προθεσμίας ταύτης, ἐφ' ὅσον δὲν θὰ ἔχουν ἀκόμη δημοσιευθῇ, ὅπως καὶ τῶν προηγουμένων φυλλαδίων.)

44. Λεξίγριφος

Στὰ καράβια βρίσκομαι,
Χρήσιμο μὰ κι' ἄχρηστο...
Πίσω μου ἀκρωτήριο
Νὰ κολλήσῃς θέλησες;
Μέσ' στὸ σπίτι βρέθηκα
Καὶ σὲ μένα πράμματα
Βάνουν οἱ νοικοκυρές,
Τακτικὲς σὰ μέλισσες.

Ἐστάλη ἀπὸ τὰ Σκόρπια Φύλλα

45. Λογοπαικτικὸς Λεξίγριφος.

Πολύτιμο καὶ κόκκινο,
Χέρια, λαιμοὺς στολίζω·
Ἀπὸ τὸ κάπα ἀρχίζω,
Μὰ ὡς νὰ φτάσω εἰς τὸ λί,
Χρειάζομαι ὧρα σωστή!

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Πρίγκηπος Δακκὰρ

46. Μεταγραμματισμός.

Ὄμικρον κάνω τ' Ὠμέγα
Κι' εὐθὺς βλέπω κι' ἀπορῶ,
Ἀπ' ἀρχαῖα βασίλεα,
Νῆσο στὸν Σαρωνικό.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἐδξείνου Πόντου

47. Γριφῶδες.

Λουλούδια, καὶ λημονησιά,
Κι ὅλα μαζὶ τὰ ἔργα
(ὁποίου κι' ἂν θές,)
Βάλε ἀκόμη νὶ καὶ κᾶ,
Κι' ἕνα ρητό, μιὰ γνώμη,
ἔτσι μᾶς λές.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Κόκκινου Κρίνου

48. Σῖγμα.

+ + + + + + + + = Ἀρχ. Θεός.
* + * * * * * * = Στρατηγὸς Σπαρτ.
* * + * * * * * = Πόλις Ἀγγλ.
* * * + * * * * = Χώρα Ἑλλαδ.
* * + * * * * * = Ἀρχ. φιλόσοφ.
* + * * * * * * = Πτηνὸν
+ + + + + + + + = Πόλις Βοιωτ.

Ἐκ τῶν διαγωνίων, ἡ ἄνω χώρα τῆς Ἑλλάδος καὶ ἡ κάτω νῆσος τοῦ Αἰγαίου.

Ἐστάλη ὑπὸ Κων. Π. Γκούμα

49. Μεταμορφώσεις.

Ἡ *Μῆλος* διὰ 4 μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ *Πόρος*.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Πρίγκηπος Ζιλά.

50-54. Μαγικὸν Γράμμα.

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς γράμματος ἑκάστης τῶν κάτωθι λέξεων ἢ ἑνὸς ἄλλου πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ, ἄλλαι τόσαι λέξεις:

φακός, ἀνά, ὕσμα, ἔρις, μάχη.

Ἐσταλη ὑπὸ τῆς Ἥρας.

55. Διπλῆ Ἀκροστιχίς.

Τὰ μὲν ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν θεὰν Αἰγυπτίαν, τὰ δὲ τρίτα γράμματα Αἰγύπτιον θεόν.

1. Κόρη τοῦ Κάδμου. 2. Χώρα τῆς Ἀσίας. 3. Πόλις τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας. 4. Πανόθρυγος Βασιλεὺς τῆς Κορίνθου.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Σπαρτάκαν

56 Φωνηεντόλιπτον

* πθ - φρ - κκστ' - πτλσμτ

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ταλκὰβ

57. Γρίφος

1
1 1
Τ Τ Τ 1 ωχα 1 Πάν, ἰα.
Τ Τ Τ 1 1
1 1
1

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Πραγματικότητος

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς.

58. Mots Cachés

* * *
* * *
* * *

L'un refuse, l'autre accorde
Et la troisième déborde,

Ἐστάλη ὑπὸ Μ. Κ. Χατζημιχάλη.

59. Anagramme

L'un nous dit qu'une chose,
après avis d'experts,
Est d'un très sain usage;
Pour aller trouver l'autre,
il faut passer les mers,
Faire un long voyage.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Γορ. Ψαροπούλας

ΛΥΣΕΙΣ

Τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλ. 35.

516. Νίκαια (νὶ καὶ α) —517. Καπνός-Κάπρος.—518. Ὁπλίτης-πολίτης.—519. Τὸ κεφάλι τοῦ ἀνθρώπου

520.
Τ Π Λ
Λ Ε Υ
Ω Ι Ρ
Σ Υ Ρ Ι Α
Α
Ι
Ε
Υ
Σ

521. ΑΛΚΙΝΟΟΣ (Λάϊος, Κάσσος, Ἴλιον, Νικόλας, ὄνος, σκιά.)—522-526. Διὰ τῶν ΧΡ: χρῶμα, Ἀχρίς, χρέος, χρόνος, χρῆμα.—527. ΔΡΑΚΩΝ (Δψείσταρος, ἙΡμούπολις, ΦρΑουλα, ΚαρΚένος, ΚλωθΩ, ἈδριαΝούπολις).—528. Ἐπιστήμη, ἐπιστήμης διάφορος.—529. Ἡ ἕξις τὸ πᾶν (εἰ ἓξ εἰς τὸ Πάν).

531. Pierre qui roule n' amasse pas mousse.

530.
H I E R
I O D E
E D E N
R E N E

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἄκλα στοιχεῖα δρ. 3 (ὁ ἐλάχιστος ὅρος). Πέραν τῶν 10 λέξ. 30 λεπ. ἡ λέξι, μὲ παχέα δὲ στοιχεῖα λεπ. 40 καὶ μὲ κεφαλαῖα λεπ. 50. Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. 1.50.

(ΚΒ' — 24)

ΗΡΩΑ ΤΗΣ ΚΙΟΥΤΑΧΕΙΑΣ. Μικρὰ Μυστικὰ δὲν ἔλαβα, μόλις λάβω θ' ἀπαντήσω.

ΓΙΟΣ ΤΟΥ ΑΕΤΟΥ

(ΚΒ' — 25)

ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΑ, ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΕΣ, εἰσερχόμενος εἰς τὸν Διαπλασιόκοσμον χαιρετῶ ἀπαξάπαντας Σίσυφος.

(ΚΒ' — 26)

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ ΜΙΚΡΩΝ—ΜΥΣΤΙΚΩΝ

Βραβεῖον Α' Ρεμβασμὸς τῆς Ψυχῆς. — *Βραβεῖον Β'.* Κοδκος Ἀηδόνης. *Βραβεῖον Γ'.* Μυροβόλος Ἰωνία. *Ἔπαινος*: Μαγεία τοῦ Δάσους, Τραγούδι τῆς Ἑνώσεως, Παντοστόπουλος. *Εὔφημος Μνεία* Σακαντάνης, Συκιωνία Αὔρα, Φούριος.

ΚΑΡΤ—ΠΟΣΤΑΛ

Ἔστειλαν πολλὲς καὶ καλές, ὥστε ἀναγκάσθηκα νὰ δώσω καὶ Β'. βραβεῖον, τὸν «Κακὸν Δρόμον». *Βραβεῖον Α'*: *Ἴρτια τοῦ Πόνου.*—*Βραβεῖον Β'*: Ἀμάραντος. *Βραβεῖον Γ'*: Βασιλεὺς τοῦ Γέλωτος. —*Ἰσότιμοι Α'*: Σίσυφος. Πρίγκηψ τῆς Οὐαλλίας. *Ἰσότιμοι Β'*: Σακαντάνης, Ὁράτιος Κόκλης. — *Ἰσότιμοι Γ'*: Λύγξ, Βαρραβᾶ, Δοξασμένη Ἑλλάς. *Α' Ἔπαινος*: Λυκοῦργος ὁ Λογοθέτης, Διαβολόπαιδο, Στραβόξυλο. *Β' Ἔπαινος*: Ἀλέξ. Ἀργυρίου, Σίσωστρις, Καρυοθραύστης — *Γ' Ἔπαινος*: Γυμνασιακὸν Ζιζάνιον, Σαμιώτικο Ἀκρογιάλι.—*Εὔφημος ἐν νείᾳ*: Τραγούδι τῆς Ἑνώσεως, Ρόδινος Κάλυξ, Κίτρωκας, Δαμπρόπουλος, Γιάγκος Δῶρης.

Διαβολάκι τῆς Ἡλιουπόλεως

(ΚΒ' — 27)

Ὁράτε. Αὐτοωτὶ τῶν Ἀλυτρώτων, Φιλέρημε, Κατεργαρούλα, μὲ συγχωρεῖτε διὰ τὴν ἀργοπορίαν· ἀλλ' αὐτὴ προῆλθεν ἐκ τινος λάθους τοῦ Γραφείου τῆς Διαπλάσεως ποὺ τὰ ἔστειλε στὸν συνώνυμόν μου ἐξ ἀδελφόν μου, ἀντὶ νὰ τὰ στείλῃ εἰς ἐμέ.

Διαβολάκι τῆς Ἡλιουπόλεως

(ΚΒ' — 28)

Ὁ *Ἀφελὴς Γυμνασιόπαις* κατέρχεται στὸ Δημοψήφισμα μὲ τὸ *ἐλληνικὸ* ψευδώνυμο

ΘΡΥΛΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

(ΚΒ' — 29)

ΔΙΑΠΛΑΣΙΑΚΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ

Ἱδρύθη ἐν Τριπόλει. Ζητοῦνται μέλη, ἀντιπροσωπεῖαι. — Μιχαὴλ Τσόπελας, Τρίπολις. — Ἐλευθέρα Ἑλλάς.

(ΚΒ' — 30)

Διαπλασοποῦλες καὶ Διαπλασόπουλα, εἰσερχόμενος εἰς τὸν Διαπλασιόκοσμον σᾶς χαιρετῶ.—*Ἐλπιδοφόρος.*

(ΚΒ' — 31)

Καλαματιανὸ Λουλούδι, ἔγγραφομαι μέλος στὸ φιλολογικὸ σαλόνι σας.— *Τσιγγάνα.*

(ΚΒ' — 32)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Προκηρύσσομεν τοῦ, δον καὶ 6ον Διαγωνισμοὺς Σκίτσων, Φωτογραφίας. Θέμα ὅ,τι δήποτε. Προθεσμία 15 Ἰανουαρίου. Θὰ βραβευθοῦν δύο.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΣΩΡΑ ΛΕΖΙΝΕΒ

Ο Γ. ΓΡΑΜΜ. ΑΥΤΡΩΤΗΣ ΤΩΝ ΑΛΥΤΡΩΤΩΝ

(ΚΒ' — 33)

«ΕΝΩΣΕΙΣ»

Γενομένων ἀρχαιρεσιῶν, ἐξελέγησαν:

Πρόεδρος ΓΛΥΚΕΙΑ ΕΛΛΑΣ Ἀντιπρ. ΞΑΝΘΗ ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΑ Γεν. Γραμματεὺς Κ. ΧΑΓΙΩΤΗΣ Ταμίας ΖΟΥΡΛΟΜΑΝΔΥΑΣ Σύμβουλοι: Στρουμπούλα, Μαλαχρινὴ Ἑλληνοπούλα. Ἀντιπρόσωποι: Καλαμῶν Διπλάνον. Θεσ)νίκης Τρωγλοδύτης Λαρίσης: Κυλικᾶς. Ὑποψήφιος Δημοψηφίσματος *Γλυκεῖα Ἑλλάς*, Ἀναγνωστοπούλου 21, Ἀθῆναι.

(ΚΒ' — 34)

Ἀπὸ τὸ Μικρασιατικὸ Μέτωπο στέλλω πολλὰ χαιρετίσματα σ' ἀγαπητὰ Διαπλασόπουλα. — Ἀτρόμητος Χειμάρρα.

(ΚΒ' — 35)

Ταξειδιώτισσα Ἑλληνίδα, γιὰ τὴ γιορτή σου δέξου ἕνα μπουκέτο ὀλόθερμες εὐχὲς ἀπὸ τὴν Ἥβη σου.

Τύποις περιοδικοῦ «Σφαῖρας»